

NIEUW IN 2026: VERZAMELAANVRAAG, CONDITIONALITEIT EN MAATREGELEN AAN TE VRAGEN VIA DE VERZAMELAANVRAAG

Hieronder volgt een korte beschrijving van de nieuwigheden in 2026 met betrekking tot de aangifte in de verzamelaanvraag, de inhoudelijke wijzigingen rond conditionaliteit en de maatregelen aan te vragen via de verzamelaanvraag. Als er nog wijzigingen doorgevoerd worden tijdens de campagne, worden ze ook in deze fiche opgenomen.

1 WIJZIGINGEN AAN CONDITIONALITEIT EN MAATREGELEN AAN TE VRAGEN VIA DE VERZAMELAANVRAAG

1.1 JONGE LANDBOUWER

- ▶ Voorwaarde zeggenschap bij maatschap of groepering van natuurlijke personen:
De zaakvoerder beschikt over minstens 15% van de aandelen EN 15% van het stemrecht volgens UBO-register. Daarnaast blijft een samenuitbatingscontract dat officieel geregistreerd is, nodig.

1.2 DIERLIJKE PREMIES

- ▶ Duurzame zoogkoeienhouderij, de ecoregeling voedermanagement en de AMKM behoud van lokale rundveerassen
 - > Aanpassing aan de sanctieregeling voor de correcte identificatie en registratie van runderen:
 - * Bij een administratieve vaststelling over de registratie in Sanitel (bv. een laattijdige melding) wordt er nog steeds geen subsidie voor het dier uitbetaald, maar is er geen extra sanctie meer op de subsidie voor de overige runderen.
- ▶ AMKM behoud van lokale schapen- en geitenrassen en behoud van lokale varkensrassen
 - > Aanpassing aan de sanctieregeling voor de correcte toepassing van de stamboekvoorwaarden:
 - * Bij een administratieve vaststelling over de voorwaarden uit het technische reglement van het stamboek (bv. een laattijdige melding aan het stamboek) wordt er nog steeds geen subsidie voor het dier uitbetaald, maar is er geen extra sanctie meer op de subsidie voor de overige dieren.

1.3 CONDITIONALITEIT

1.3.1 Waterkwaliteit (afstandsregels langs waterlopen, bemesting, watercaptatie, ...) (GLMC 4 + RBE 1 + 2)

- De afstandsregels langs VHA waterlopen (blauw) zijn afgestemd op de afstandsregels van de beschermingsstroken (VLM).

Percelen...	Afstandsregels vanaf de bovenste rand van het talud van de VHA-waterloop
► in SBZ-H (Habitatrichtlijngebied) in alle gebiedstypes en voor alle hoofdteelten ► in groene bestemmingen (bos, natuur en reservaat, ...) in alle gebiedstypes en voor alle hoofdteelten ► in gebiedstype 2 en 3, met nitraatgevoelige hoofdteelt	► 5 m beschermingsstrook bestaande uit 1 m teeltvrije strook en 4 m met spontane vegetatie of een meerjarig buffergewas* ► 5 m pesticidevrije strook ► 5 m bemestingsvrije strook (Begrazing is toegestaan langsheen begraasde weilanden. Langs andere percelen met gewassen kan enkel tijdelijk begraasd worden als onderhoudsmaatregel.)**
► in gebiedstype 2 en 3, met niet-nitraatgevoelige hoofdteelt ► in gebiedstype 0 en 1	► 3 m beschermingsstrook bestaande uit 1 m teeltvrije strook en 2 m met spontane vegetatie of een meerjarig buffergewas* ► 3 m pesticidevrije strook ► 3 m bemestingsvrije strook (Begrazing is toegestaan langsheen begraasde weilanden. Langs andere percelen met gewassen kan enkel tijdelijk begraasd worden als onderhoudsmaatregel.)**

* Als meerjarig buffergewas komen ondermeer in aanmerking: gras, meerjarige vlinderbloemigen of meerjarige mengsels met vlinderbloemigen, ... De Vlaamse Landmaatschappij zal later nog meer gedetailleerd communiceren..

** Als een helling grenst aan de waterloop en in gebieden die behoren tot het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN), geldt een bemestingsvrije strook van 10 meter.

1.3.2 Gewasrotatie (GLMC 7)

U bent vrijgesteld van controles en sancties bij de GLMC 7 norm – gewasrotatie als u maximaal 30 ha subsidiabel areaal hebt in België.

1.4 ECOREGELINGEN EN AGROMILIEUKLIMAATMAATREGELEN

1.4.1 Boslandbouwsysteem

- Binnen de maatregel 'Onderhoud van een boslandbouwsysteem' is pleksgewijze toepassing van herbicide mogelijk waar dit strikt noodzakelijk is.

1.4.2 Eenjarige ecoteelten

- ▶ Voor de ecoregeling '**eenjarige ecoteelten: eenjarige eiwitteelten (EEE)**' is ook de teelt van kikkererwten toegestaan (teeltcode '933').
- ▶ Voor de ecoregeling '**eenjarige ecoteelten: voordeel biodiversiteit, klimaat en milieu (EEH)**' zijn enkele teelten toegevoegd en andere geschrapt.
 - > Voor de hoofddeelten die niet mogen geoogst worden is er geen steun meer voor gele mosterd en bladrammenas als reinteelt. Vanaf volgend jaar kan u kiezen om tagetes of een niet-productief mengsel van groenbedekkers als hoofddeelt in te zaaien. Het mengsel (teeltcode '662' en de nieuwe teeltcode '663') bestaat overwegend uit minstens twee soorten uit een beperkte lijst van groenbedekkers. De soorten uit deze lijst moeten ook op het veld de dominante teelt vormen. Aan het mengsel mogen bijkomend granen of andere componenten toegevoegd worden, maar geen grassen.
 - > Voor de hoofddeelten die mogen geoogst worden, is het mogelijk om steun aan te vragen voor de teelt van dedert (teeltcode 48), goudsbloem (teeltcode 47), bruine (sarepta) mosterd (teeltcode '655') en gele mosterd (teeltcode '643').
- ▶ Voor de ecoregeling '**eenjarige ecoteelten: voordeel biodiversiteit, klimaat en milieu (EEH)**' is het voor de niet-productieve teelten niet meer nodig dat de teelt wordt ondergewerkt.
- ▶ Voor de ecoregeling '**eenjarige ecoteelten: fauna-vriendelijke nateelten (EEN)**' is het niet meer mogelijk om steun aan te vragen.
- ▶ Voor de ecoregeling '**eenjarige ecoteelten: fauna-vriendelijke teelten**' is het niet meer mogelijk om steun aan te vragen voor voorjaarsbraak met late inzaai mais (EEB).
- ▶ Voor de ecoregeling '**eenjarige ecoteelten: fauna-vriendelijke teelten (EEF)**' is er een wijziging in de samenstelling van het mengsel. Het mengsel mag maximaal 10% Brassicae bevatten (ipv 5-10 %). U mag ook kiezen voor een mengsel zonder Brassicae.

1.4.3 Verhogen organische koolstofgehalte

- ▶ Voor de ecoregeling '**Verhogen organische koolstof – aanvoer van stalmest en champost**'
 - > Het minimumtonnage stalmest is aangepast van 10 naar 15 ton/ha. Voor champost blijft dit 10 ton/ha.
 - > Vanaf 2026 zijn er geen foto's meer nodig als bewijs voor zowel stalmest als champost.
- ▶ Voor de ecoregeling '**Verhogen organische koolstof – aanvoer van houtsnippers**' is er geen verplichting meer voor het onderwerken van de houtsnippers. Voor houtsnippers blijven foto's als bewijs nodig.

1.4.4 Bufferstroken

- ▶ De ecoregeling 'Aanleg van een bufferstrook: grasbufferstrook langs waterlopen (BUW)' is niet meer mogelijk.
- ▶ De ecoregeling 'Aanleg van een bufferstrook plus: graskruidenmengsel (BUK/BUKN)' is niet meer mogelijk.

Langs VHA-waterlopen (blauwe waterlopen) zijn op de aan te houden beschermingsstroken twee nieuwe acties mogelijk:

- ▶ Beheer bufferstrook langs waterlopen, waarbij buiten de periode van het maaiverbod gemaaid wordt met een klepelmaaier of met afvoer van het maaisel (BMKL): €1.000/ha;
- ▶ Beheer bufferstrook langs waterlopen, waarbij buiten de periode van het maaiverbod gemaaid wordt met afvoer van het maaisel (BMAF): €1.250/ha.

Deze aanpassingen aan de ecoregeling bufferstroken zijn onder voorbehoud van definitieve goedkeuring.

De andere acties binnen de ecoregeling bufferstroken (aanleg van een erosiegrasbufferstrook, een grasbufferstrook langs kwetsbare landschapselementen of een bufferstrook met bloemenmengsel) kunnen vanaf 2026 niet langer aangevraagd worden langs VHA-waterlopen, wel op andere locaties. De grasbufferstrook langs kwetsbare landschapselementen kan aangevraagd worden langs niet-VHA waterlopen (in paars aangeduid op kaartmateriaal).

1.4.5 Meerjarige bloemenstroken fruit

Wat de samenstelling van het bloemenmengsel betreft, tot en met 2025 mochten enkele plantensoorten zoals melganzevoet, groot kaasjeskruid, zwarte parelpeper en gele ganzenbloem, niet in het mengsel opgenomen zijn. Vanaf 2026 komt deze voorwaarde te vervallen.

1.5 HENNEP

- ▶ Er is geen verplichte aparte teeltmelding of teelttoelating meer. Het aanmelden van de teelt van hennep verloopt volledig via de verzamelaanvraag.
- ▶ Er is geen verplichte bloeimelding meer.
- ▶ Het verplicht opsturen van het origineel certificaat hennep valt weg en wordt vervangen door een digitale foto/scan van het officiële certificaat (landbouwer moet zelf origineel 5 jaar bijhouden)

1.6 VASTE BEHEEROVEREENKOMSTEN VLM

- ▶ Vanaf 2026 zal een verhoogde vergoeding worden toegekend voor kruidenrijke akkerranden.
- ▶ Beheerovereenkomsten die langs VHA waterlopen liggen, zullen een overlap hebben met beschermingsstroken. De VLM zal de betrokken landbouwers informeren over de mogelijkheden.

2 TECHNISCHE WIJZIGINGEN IN DE VERZAMELAANVRAAG

2.1 TEELTCODES

	Omschrijving	Teeltcode
NIEUW	Onrijp geoogste granen (voor- en nateelt)	385
NIEUW	Mengsel van groenbedekkers zonder gras (als hoofdteelt)	663
GESCHRAPT	Voorjaarsbraak (ikv geschrapte ecoregeling EEB)	83

2.2 BIJKOMENDE BESTEMMINGEN

	Omschrijving	Bestemmingscode
GESCHRAPT		EEB
GESCHRAPT		EEN

	Omschrijving	Bestemmingscode
GESCHRAPT		BUW
GESCHRAPT		BUK/BUKN
NIEUW		BMAF
NIEUW		BMKL

2.3 GESPECIALISEERDE PRODUCTIEMETHODES

Type perceel	Omschrijving	Code gespecialiseerde productiemethode 2026
NIEUW	Niet-nitraatgevoelige hoofdteelt op aangrenzend perceel. Deze code moet opgegeven worden in het kader van beschermingsstroken. Wanneer een beschermingsstrook langs een VHA-waterloop in gebiedstype 2 of 3 gelegen is en smaller is dan 6 meter. Indien deze code niet opgegeven wordt, gaat de administratie er vanuit dat de strook buffert voor een nitraatgevoelige hoofdteelt en wordt tot 5m langs VHA-waterlopen afgetrokken van de mestafzetruimte. Mét GPM, in deze specifieke situatie, wordt tot 3 meter overlap afgetrokken.	NNG

2.4 NIEUWE OVERNAMECODE VLM

NIEUW	Omschrijving	Bestemmingscode
NIEUW	Overnamecode wanneer een perceel tijdelijk in seizoenspacht wordt overgenomen. Zo kan VLM hier rekening mee houden bij ontheffingen van nultbemesting of toekennen van tegemoetkoming in kader van de compensatieregeling.	SPO

2.5 NIEUWE KAARTLAGEN

Volgende kaartlagen worden ter beschikking gesteld via de lagenkiezen:

In het kader van het aanhouden van beschermingsstroken:

- Water – 3m beschermingsstrook

- ▶ Water – 5m beschermingsstrook
- ▶ Groene bestemmingen en SBZ-H [IN OPMAAK - voorjaar 2026]

In het kader van het **verbod op gebruik van gewasbeschermingsmiddelen**:

- ▶ Actieplan pesticiden:
 - > Kwetsbare groepen 2026
 - > Kwetsbare gebieden 2026

In het kader van **plaagorganismen**:

- ▶ Knolcyperus 2026
- ▶ Bruinrot 2026
- ▶ Curobacterium besmette percelen 2025
- ▶ Melo besmette percelen 2025
- ▶ Melo bewakingszones 2025

Allerlei:

- ▶ Ruilverkaveling Leie-Schelde (nieuwe percelen zijn zichtbaar bij het kiezen voor ‘overnemen’ als het perceel wordt ingetekend.)

3 WIJZIGINGEN TIJDENS CAMPAGNE 2026

Dit hoofdstuk wordt indien nodig doorheen het jaar nog verder aangevuld.

INDIENEN EN WIJZIGEN VAN DE VERZAMELAANVRAAG

Met de verzamelaanvraag zorgt u voor de registratie van uw percelen voor onder meer de toepassing van het Mestdecreet, voor het verkrijgen van de basisinkomenssteun, om betalingsrechten uit de reserve, biocertificering, premie jonge landbouwer, subsidies voor de ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen en andere plattelandsmaatregelen aan te vragen. Het is dus belangrijk dat u deze verzamelaanvraag tijdig en correct indient. Wijzigingen aan de ingediende aangifte blijven mogelijk in de verzamelaanvraag via het e-loket. Wijzigingen aan de bedrijfssituatie (bv. identificatie,...) moet u steeds melden via info@lv.vlaanderen.be;

- ▶ **Uiterste indieningsdatum : donderdag 30 april 2026** (ook voor Waalse en Vlaamse interregionale landbouwers);

We onderscheiden verschillende periodes waarin u wijzigingen kunt indienen in Vlaanderen. Wijzigingen in de verschillende periodes hebben verschillende gevolgen voor behandeling en uitbetaling:

- ▶ wijzigingen tot en met zondag 31 mei 2026;
- ▶ wijzigingen na 31 mei 2026.

1 INDIENEN VAN DE VERZAMELAANVRAAG

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij werkt volledig digitaal. Dit houdt onder meer in dat de procedure voor het indienen van de verzamelaanvraag via het e-loket Landbouw en Zeevisserij verloopt.

Voor problemen bij het invullen van de elektronische verzamelaanvraag kunt u terecht op info@lv.vlaanderen.be of via 02/214 48 48 (in het keuzemenu kiest u voor 'verzamelaanvraag en perceelsaangifte'). Op de website kunt u onder 'Help' meer informatie vinden over het e-loket. Deze informatie is ook bereikbaar via de webpagina '[Zoekt u informatie over het e-loket?](#)'.

1.1 EERSTE INDIENING UITERLIJK OP 30 APRIL 2026

- ▶ Als u via de verzamelaanvraag steun wil aanvragen in het kader van het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (basisinkomenssteun, aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers, aanvragen voor ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen,...) moet de verzamelaanvraag **uiterlijk op 30 april 2026** ingediend worden. De mogelijkheden tot wijzigingen worden verder toegelicht.
- ▶ De uiterste indieningsdatum van 30 april 2026 is ook van toepassing voor (Waalse of Vlaamse) interregionale landbouwers. Dit geldt zowel voor het Vlaamse als het Waalse luik van de verzamelaanvraag.
- ▶ Als aangifteplichtige in het kader van het Mestdecreet moet u eveneens uw verzamelaanvraag indienen ten laatste op donderdag 30 april 2026. Hebt u geen verzamelaanvraag ingediend op 30 april of ontbreekt een inventaris van de percelen en objecten van een actieve exploitatie op 30 april, dan legt de VLM een administratieve boete op van 250 euro. Bij herhaling binnen de 5 jaar bedraagt de VLM-boete 500 euro.

1.2 GEVOLGEN VAN HET TE LAAT INDIENEN VAN DE INITIËLE AANVRAAG IKV GLB

- ▶ **Tot en met maandag 25 mei 2026:** Indien u pas na 30 april 2026 een eerste maal uw verzamelaanvraag voor campagne 2026 indient, wordt een vermindering met 1% per werkdag vertraging toegepast op alle rechtstreekse steunbedragen (basisinkomenssteun, aanvullende herverdelende inkomenssteun, aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwer, premie voor duurzame zoogkoeienhouderij), de steun voor ecoregelingen, agromilieuklimaatverbintenissen en plattelandsmaatregelen beheerd door het Agentschap Landbouw en Zeevisserij, de beheerovereenkomsten beheerd door de VLM en andere subsidies waarvoor de verzamelaanvraag dient als betalingsaanvraag (brede weersverzekering, controlekost bio,...).
- ▶ **Na 25 mei 2026:** Indien u pas na 25 mei 2026 een eerste maal uw verzamelaanvraag voor campagne 2026 indient, is geen uitbetaling van steun meer mogelijk voor dat campagnejaar.

1.3 OPMERKINGEN IN DE VERZAMELAANVRAAG

- ▶ Tijdens het invullen van de verzamelaanvraag worden verschillende opmerkingen berekend op basis van de aangifte. Dat kan gaan over onverenigbaarheden, grafische overlappingsen,... maar ook over aandachtspunten. Omdat niemand verplicht kan worden om steun aan te vragen, zijn vele van deze opmerkingen geen blokkerende maar wel belangrijke of informatieve opmerkingen. Het is belangrijk dat u alle opmerkingen over uw aanvraag bekijkt (zowel blokkerend als niet blokkerend). Deze kunnen immers een grote invloed hebben op uw uitbetaling, bemestingsrechten, enz.
- ▶ Echter, niet alles zit vervat in opmerkingen. Het is dus niet omdat er geen opmerkingen zijn, dat alles automatisch aanvaard wordt.

2 WIJZIGEN VAN UW AANVRAAG

Als blijkt dat na het indienen van uw verzamelaanvraag nog niet alle gegevens correct zijn doorgegeven, dan kunt u deze aanpassen in uw verzamelaanvraag via het e-loket <https://lv.vlaanderen.be/e-loket>.

- ▶ Alle wijzigingen moeten steeds en onmiddellijk aan het Agentschap Landbouw en Zeevisserij meegedeeld worden. **De verzamelaanvraag moet ten allen tijde overeenstemmen met de werkelijke situatie.**
- ▶ Het al dan niet aanvaarden van meegedeelde wijzigingen is afhankelijk van onder meer het tijdstip van melding, uitgevoerde controles, type steunaanvraag...
- ▶ Na een controle of een melding van een controle op een bepaalde maatregel of een bepaald aspect van de verzamelaanvraag, wordt een wijziging voor die maatregel of dat aspect niet meer aanvaard.
- ▶ Als een wijzigingsversie wordt opgestart, is deze maar tijdelijk aanpasbaar. Tot 30 april kan een wijzigingsversie gedurende 4 dagen worden aangepast, na 30 april is deze 2 dagen aanpasbaar. Na de termijn van 4 of 2 dagen, wordt de wijziging geblokkeerd. U moet dan de geblokkeerde wijziging verwijderen (met de aangebrachte aanpassingen) en een nieuwe wijziging opstarten.

In Vlaanderen wordt er een onderscheid gemaakt in verschillende periodes waarin u wijzigingen kunt indienen. Afhankelijk van het tijdstip van indienen en de aard van de wijziging is er een mogelijk verschillend gevolg naar behandeling en uitbetaling.

- ▶ Wijzigingen tot en met zondag 31 mei 2026;
- ▶ Wijzigingen na zondag 31 mei 2026;
- ▶ Wijzigingen na zaterdag 31 oktober 2026.

2.1 WIJZIGINGEN TOT EN MET 31 MEI 2026

U kan uw ingediende verzamelaanvraag wijzigingen via het e-loket van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij tot met zondag 31 mei.

- ▶ Als de eerste versie van de verzamelaanvraag tijdig is ingediend (voor 1 mei) **én** er nog geen controle werd uitgevoerd of aangekondigd, worden wijzigingen zonder meer aanvaard. Deze wijzigingen leiden niet tot verlaging op de uitbetaling van de steunbedragen.
- ▶ **Opgelet!**
 - > Als een controle of een melding van een controle plaatsvindt voor 31 mei, is een wijziging van de gecontroleerde maatregel op het perceel ook tot en met 31 mei 2026 niet meer mogelijk.
 - > Het verwisselen van percelen voor een bepaalde maatregel (op basis van de hoofdteelt) is slechts mogelijk tot en met 31 mei 2026, nadien kan enkel de bijkomende bestemming van een perceel worden geschrapt.

2.2 WIJZIGINGEN NA 31 MEI 2026

Ook na 31 mei moeten alle wijzigingen op het perceel meegedeeld worden zoals aanpassingen aan:

- ▶ intekening;
- ▶ gewas;
- ▶ perceelsbestemming (verwijderen);
- ▶ gebruik;
- ▶ overname
- ▶ wijzigingen die een invloed kunnen hebben op de naleving van de conditionaliteit of de ecoregelingen, agromilieuklimaatmaatregelen of andere plattelandsmaatregelen.
- ▶ duurzame praktijken (wijziging tot 31 oktober mogelijk)

Na 31 mei 2026 hangt het aanvaarden van een wijziging af van het type wijziging. Na een controle (administratief of ter plaatse) of een melding van een controle is er geen wijziging meer mogelijk voor alle gegevens op het perceel die verband houden met de gecontroleerde maatregel.

Er kan geen extra steun aangevraagd worden voor een maatregel als die niet uiterlijk op 31 mei 2026 is aangevraagd. Ook het verwisselen van percelen binnen een bepaalde maatregel (die op basis van de hoofdteelt wordt aangevraagd) is niet meer mogelijk na 31 mei 2026.

2.2.1 Hoofd- en nateeltwijzigingen

De hoofdteelt kan tot 31 augustus 2026 gewijzigd worden via e-loket tenzij er een controle op het perceel werd uitgevoerd. Na 31 augustus 2026 kan dit enkel mits bewijs zoals een foto die met LV-Agrilens genomen werd terwijl de hoofdteelt op het perceel aanwezig was, tenzij er een controle op het perceel plaatsvond.

Uitzonderingen:

- ▶ Het wisselen van hoofdteelt 201/202 is mogelijk op e-loket t.e.m 15 december (dit in kader van de ecoregeling “verhogen OC via teeltplan”) zonder bijkomend bewijs.
- ▶ De hoofdteelt van hennep kan slechts aangegeven worden tot 31 mei. Na 31 mei kunnen geen nieuwe percelen hennep meer toegevoegd worden en kan ook de hoofdteelt niet meer gewijzigd worden naar hennep. Het hennepas kan wel nog gewijzigd worden tot 30 juni. Indien een hennepperceel wil gewisseld worden na 31 mei, dan kan dit enkel via melding aan info@lv.vlaanderen.be

De nateelt is wijzigbaar tot 31 oktober 2026. Wijzigen na 31 oktober 2026 is enkel nog mogelijk mits melding bij de regio en bewijs zoals een foto die met LV-Agrilens genomen werd terwijl de nateelt op het perceel aanwezig is en als er geen controle op de nateelt plaatsvond.

Uitzondering: Wil je hennep telen als nateelt dan kan deze nateelt slechts tot 30 juni worden aangegeven in de verzamelaanvraag. Na deze datum wordt de nateelt niet meer houden en kan er voor deze campagne geen nateelt hennep meer worden geregistreerd.

Voor foto's die via LV-Agrilens worden doorgestuurd in kader van laattijdige hoofdteelt- en nateeltwijzigingen wordt gevraagd om dit ook via mail te melden aan het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. De mail met wijzigingsaanvraag moet het klantnummer, het perceelsnummer en de hoofd-/nateeltwijziging vermelden.

2.2.2 Verklaring actieve landbouwer

Verklaringen in het kader van actieve landbouwer zijn niet meer wijzigbaar na 31 mei 2026.

2.2.3 Basisinkomenssteun, herverdelende betaling en steun voor jonge landbouwer

De verzamelaanvraag moet uiterlijk 30 april 2026 ingediend zijn en de steun (basisinkomenssteun, herverdelende betaling en steun jonge landbouwer) moet uiterlijk 31 mei 2026 aangevraagd zijn, net zoals de aangifte van percelen voor activatie van de betalingsrechten. Deze steunaanvragen (basisinkomenssteun, herverdelende betaling en steun jonge landbouwer) en percelen kunnen uit de verzamelaanvraag geschrapt worden tot 31 oktober.

2.2.4 Agromilieuklimaatmaatregelen

Nieuwe agromilieuklimaatmaatregelen (AMKM) kunnen na 31 mei 2026 niet meer toegevoegd worden. De meerjarige maatregelen kunnen in het eerste jaar van de aanvraag wel geschrapt worden op het perceel tot 31 december. Als van een bepaalde AMKM de bestemming van het perceel geschrapt wordt in het eerste jaar, zal de verbintenis aanvraag geannuleerd worden.

Een uitzondering is de AMKM antibioticareductie. Deze kan nooit geschrapt worden na 31 mei 2026.

Bij lopende vaste meerjarige verbintenissen (de maatregel is gekoppeld aan het betrokken perceel) worden de bestemmingen van AMKM automatisch opgeladen op de betrokken percelen bij het begin van de campagne. Ze kunnen in de volgende verbintenisjaren niet meer via de verzamelaanvraag verwijderd worden. Indien niet meer aan de voorwaarden van de maatregel voldaan kan worden, moet dit schriftelijk via info@lv.vlaanderen.be aan de regio gemeld worden en zal er een terugvordering gebeuren van de reeds uitbetaalde steun. Indien de melding gebeurt voor 31 mei 2026, zal de terugvordering enkel op de voorgaande jaren van toepassing zijn. Meldingen na 31 mei zullen ook een weerslag hebben op het lopende jaar.

Voor de agromilieuklimaatmaatregel meerjarige ecoteelten – eiwitteelten kan de verbintenis na het tweede jaar verlengd worden met een derde jaar. Het derde jaar geldt dan als een vrijwillige verlenging en wordt niet als eerste jaar van verbintenis beschouwd. Een aangevraagde verlenging kan dus na 31 mei 2026 niet meer

geschrapt worden. Het schrappen (na melding) na 31 mei betekent een stopzetting van de verbintenis en een terugvordering van de 2 voorgaande jaren.

2.2.5 Ecoregelingen

Ecoregelingen kunnen na 31 mei 2026 niet meer toegevoegd (en dus ook niet gewisseld) worden op percelen. De basisregel is wel dat de bijkomende bestemmingen voor ecoregelingen kunnen geschrapt worden tot 31 december, tenzij er een controle werd aangekondigd of uitgevoerd voor een betrokken ecoregeling.

Ecoregelingen waar het inzaaien van een bepaalde hoofdteelt de basis vormt of die enkel toegepast moeten worden in de periode van de hoofdteelt, daarvoor kan de bijkomende bestemming slechts tot 31 augustus 2026 **geschrapt** worden.

Het betreft de bijkomende bestemmingen van de ecoregelingen:

- ▶ Teelt van éénjarige milieu-, biodiversiteitsvriendelijke en/of klimaatbestendige gewassen. Het betreft dus de subsidie voor eenjarige eiwitteelten, hennep, dedert, goudsbloem, gele en bruine mosterd, hoofdteelten zonder oogst (mengsel van groenbedekkers, tagetes), faunavriendelijke zomergranen in soortenbeschermingsgebied en faunamengsel,.
- ▶ Stimuleren van teelttechnische erosiebestrijding (drempels in aardappelen, niet kerend bewerken).
- ▶ Vruchtafwisseling met vlinderbloemigen.

Voor bepaalde ecoregelingen kunnen **wijzigingen** van de bijkomende bestemming op het e-loket nog na 31 mei toegestaan worden als dit eigen is aan de maatregel op voorwaarde dat de deelnameverklaring van de betrokken ecoregeling uiterlijk 31 mei in de verzamelaanvraag aangevinkt werd:

- ▶ Voor de maatregel precisielandbouw, actie plaatsspecifiek bekalken kan een wijziging van perceel nog aangegeven worden tot en met 31 augustus 2026.

Ook het gebruik van producten met een hoog koolstofgehalte (houtsnippers, stalmest of compost) kan in het najaar gebeuren door de bijkomende bestemming aan te geven op andere percelen dan gepland en kan men na 31 mei 2026 nog wijzigen tot en met 31 oktober.

2.2.6 Gekoppelde steun, duurzame zoogkoeienhouderij

De aanvraag voor gekoppelde steun moet uiterlijk 31 mei 2026 gebeuren. Nadien is deze wel schrapbaar tot en met 31 december 2026.

2.3 WIJZIGINGEN TOT 31 DECEMBER 2026

Een aantal zaken kunnen nog worden gewijzigd tot en met 31 december 2026 zonder bewijsstukken:

- ▶ Andere weilanden toevoegen: In het kader van de premie voor het behoud van de gespecialiseerde zoogkoeienhouderij en de agromilieuklimaatmaatregelen voor het behoud van lokale rundvee- en schapenrassen, kunnen steeds extra adressen/locaties worden opgegeven op de pagina 'Andere weilanden' wanneer er dieren zullen lopen op percelen die u zelf niet aangeeft in uw verzamelaanvraag (inschарingspercelen in 2026 en in het najaar van 2026 voor inschарingspercelen 2027).
- ▶ Een eerste aangifte voor een nieuwe landbouwer of een aangifte van een nieuwe overgenomen exploitatie. In deze aangifte kan echter geen steun meer aangevraagd worden.
- ▶ Het toevoegen van bijlagen, invullen van detail boomgaarden en paspoortplichtige planten.

- Een nieuw perceel toevoegen. Als het perceel al in gebruik was op 31 mei zal er een sanctie onderaangifte worden toegepast. Het nieuwe perceel zal niet in aanmerking komen voor steun als het aangegeven is na 31 mei. Het komt niet in aanmerking voor bemestingsrechten als het na 30 juni wordt aangegeven.

2.4 SAMENVOEGEN VAN PERCELEN

Percelen kunnen maar tot de uiterste indieningsdatum worden samengevoegd. Na 30 april kunnen percelen niet meer samengevoegd worden. Het samenvoegen van percelen na deze datum zorgt voor foutieve berekeningen van opmerkingen en steunmaatregelen.

Het samenvoegen van percelen is niet toegelaten als er op één van de percelen een meerjarige verbintenis rust (verbintenis wordt afgesloten op een vast perceel).

2.5 AANDACHTSPUNTEN BIJ HET SPLITSEN VAN PERCELEN NA 31 MEI

Als u een perceel met premieaanvraag splitst via het e-loket na de uiterste wijzigingsdatum van 31 mei moet u zeker gebruik maken van de splitstool. Elk nieuw perceelnummer (van een perceel dat op een andere manier ontstaan is dan door gebruik te maken van de splitstool) toegevoegd na 31 mei komt NIET in aanmerking voor premie.

Het vergroten van de intekening van een perceel na 31 mei 2026 heeft geen verhoging van de aangegeven oppervlakte tot gevolg. De bijhorende steun kan bijgevolg niet worden toegekend.

Na de uiterste wijzigingsdatum kan de gewasgrens van **twee aangrenzende percelen** niet zomaar worden verlegd.

Als de grens tussen twee percelen verschuift, moet u voor deze aanpassing gebruikmaken van de splitstool anders wordt de oppervlaktevergroting van het ene perceel niet aanvaard. Grafisch stroomt de oppervlaktevergroting door, maar de aangegeven oppervlakte wijzigt niet mee.

Het perceel dat te groot werd getekend, moet gesplitst worden waardoor twee percelen ontstaan. Alleen bij splitsen kan de totale aangegeven oppervlakte behouden blijven om in aanmerking te komen voor de premies. Om alle steun te kunnen blijven ontvangen, moeten de bijkomende bestemmingen van het perceel dat gesplitst wordt, op de twee delen behouden blijven.

Het afgesplitste deel blijft als een apart perceel bestaan en moet de hoofdteelt krijgen van het te vergroten perceel. Voor de rest van het teeltseizoen blijven het twee aparte percelen met een zelfde teelt.

2.6 IMPACT VAN WIJZIGINGEN OP MESTBANKASPECTEN

- De Mestbank houdt alleen rekening met de aangifte zoals gekend op 30 juni 2026 voor wat betreft de voorsteelt, de hoofdteelt en opgeven van de gespecialiseerde productiemethode. Wijzigingen na 30 juni 2026 zullen door VLM niet worden weerhouden. Ook nieuwe percelen toegevoegd na 30 juni worden door VLM niet in rekening gebracht.
- Voor wat betreft de nateelt(en), aangifte van duurzame praktijken (inclusief datum inzaai), houdt de Mestbank rekening met de aangifte zoals gekend op 31 oktober.

3 WIJZIGEN VAN IDENTIFICATIEGEGEVENS

Wijzigingen van identificatiegegevens kunt u altijd doorgeven via info@lv.vlaanderen.be. Wijzigingen van contactgegevens (e-mail, telefoonnummer, GSM, fax) kunt u ook online op het e-loket doorgeven onder 'Mijn gegevens' of onder 'Landbouwergegevens raadplegen'.

4 AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Vergeet de (wijzigingen van de) verzamelaanvraag niet effectief in te dienen. Het vergeten in te dienen kan zware gevolgen hebben zoals het niet in aanmerking komen voor betalingen. U kan dit nakijken op basis van de ontvangst van een bevestigingsmail of doordat uw verzamelaanvraag met de status 'Ingediend' op het e-loket is terug te vinden.
- ▶ Kijk alle opmerkingen goed na. Ook de niet blokkerende opmerkingen kunnen zeer belangrijk zijn en een grote impact hebben op de uitbetalingen (bijvoorbeeld in het kader van meerjarige verbintenissen).
- ▶ Het aanbrengen van wijzigingen is mogelijk tot bepaalde tijdstippen. Hou deze goed in de gaten.
- ▶ Kijk uw aangifte grondig na ten laatste op de uiterste wijzigingsdatum van 31 mei 2026. Zo bent u zeker dat u door wijzigingen na deze datum geen steun verliest.
- ▶ Maak gebruik van de splitstool bij het verleggen van perceelsgrenzen na 31 mei 2026.
- ▶ Het is niet meer mogelijk om wijzigingen aan te brengen voor aspecten waarvoor een controle aangekondigd is of heeft plaatsgevonden.
- ▶ Hoewel de verzamelaanvraag een gezamenlijk formulier is voor het Agentschap Landbouw en Zeevisserij en de Mestbank, geldt dit enkel voor de perceelsaangifte in het kader van de eenmalige perceelsregistratie. Als u op een bepaald moment in het kalenderjaar 2 ha of meer landbouwgrond in gebruik heeft en/of teelt op een oppervlakte groeimedium van 50 are of meer en/of een oppervlakte permanent overkapte landbouwgrond gebruikt van 50 are of meer en/of een productie/opslag aan dierlijke mest heeft groter dan of gelijk aan 300 kg P₂O₅ op jaarbasis, dan bent u ook verplicht om uiterlijk 15 maart uw mestbankaangifte in te dienen bij de Mestbank.

5 OVERZICHT VAN ALLE INDIENINGS- EN WIJZIGINGSDATA

- ▶ Een overzicht van alle uiterste indiendata en wijzigingsdata is te vinden in de tabel 'Indienen en wijzigen van de verzamelaanvraag' op de webpagina '[Gebundelde fiches, tabellen en formulieren](#)'.
- ▶ **Opgelet! Het is niet mogelijk om wijzigingen aan te brengen voor onderdelen/aspecten waarvoor een controle aangekondigd is of heeft plaatsgevonden.**

////////////////////////////////////

Vlaanderen en Wallonië dienden afzonderlijk een GLB Strategisch Plan in. Hierdoor zijn er, nog meer dan vroeger, grote verschillen in de toepassing van het Vlaamse en het Waalse landbouwbeleid. Voor landbouwers die in beide regio's actief zijn ('interregionale landbouwers') zijn er specifieke afspraken gemaakt. Als u een interregionale landbouwer bent, is het belangrijk hiermee rekening te houden.

1 INTERREGIONALE LANDBOUWER

U bent een interregionale landbouwer als uw officiële adres, zoals beschikbaar in de Kruispuntbank van Ondernemingen of het Rijksregister, in het ene gewest ligt en u tegelijk ook één of meerdere percelen of exploitaties heeft in het andere gewest (onder hetzelfde ondernemingsnummer). U moet dan in beide regio's een verzamelaanvraag indienen volgens de regels van die regio (zie punt 10).

2 VLAAMSE OF WAALSE INTERREGIONALE LANDBOUWER

U heeft als interregionale landbouwer slechts één klantnummer dat zowel bij de Vlaamse als de Waalse instanties gekend is. Het officiële adres van de landbouwer, zoals beschikbaar in de Kruispuntbank van Ondernemingen of het Rijksregister, bepaalt of u een Vlaamse of een Waalse interregionale landbouwer bent.

- ▶ Uw officieel adres ligt in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest?
 - > U bent een Vlaamse interregionale landbouwer en uw beheerende organisatie is het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.
- ▶ Uw officieel adres ligt in het Waalse Gewest?
 - > U bent een Waalse interregionale landbouwer en uw beheerende organisatie is DGARNE, Département des Aides.

Hieronder wordt toegelicht waar u rekening moet mee houden als interregionale landbouwer. Het is hierbij belangrijk te weten of u als Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer beschouwd wordt.

3 CONDITIONALITEIT

Voor alle conditionaliteitsvoorwaarden gelden de regels van de regio waar de percelen gelegen zijn. Zo wordt voor het bepalen van vrijstellingen voor GLMC7 'gewasrotatie' enkel gerekend met de arealen van de regio van de landbouwer.

Voor de vrijgesteld van specifieke controles op de naleving van de verplichtingen binnen de conditionaliteit wordt wel gekeken naar het ganse Belgische grondgebied. Zo zijn landbouwers met een landbouwareaal van maximaal 10 hectare in België vrijgesteld van de specifieke controles op de naleving van de verplichtingen

binnen de conditionaliteit en zullen zij ook geen administratieve sancties opgelegd krijgen voor het niet-naleven van de conditionaliteitsverplichtingen.

4 BETALINGSRECHTEN ACTIVEREN IN 2026

Als interregionale landbouwer is het mogelijk dat u zowel over Vlaamse als over Waalse betalingsrechten beschikt.

- ▶ Op percelen gelegen in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest kunt u Vlaamse betalingsrechten activeren. Hiervoor moet u het Vlaamse deel van de verzamelaanvraag tijdig indienen bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.
- ▶ Op percelen gelegen in het Waals Gewest kunt u Waalse betalingsrechten activeren. Hiervoor moet u het Waalse deel van de verzamelaanvraag tijdig indienen bij DGARNE, Département des Aides.
- ▶ Een Vlaamse interregionale landbouwer moet steeds een verzamelaanvraag indienen in Vlaanderen om zijn Waalse betalingsrechten te kunnen laten uitbetalen (zie verder onder 'Indienen verzamelaanvraag').

5 AANVRAAG BETALINGSRECHTEN UIT DE VLAAMSE RESERVE

Zowel Vlaamse als Waalse interregionale nieuwe en jonge landbouwers kunnen in 2026 voor percelen in het Vlaamse of Brussels Hoofdstedelijke Gewest een **aanvraag indienen** voor het verkrijgen van Vlaamse betalingsrechten uit de Vlaamse reserve. Deze aanvraag verloopt via het Vlaamse deel van de verzamelaanvraag. Voor Waalse betalingsrechten verloopt dit via het Waalse deel van de verzamelaanvraag.

Of een jonge landbouwer of een nieuwe landbouwer al dan niet voldoet aan de voorwaarden met betrekking tot de definitie van jonge landbouwer of nieuwe landbouwer om zo toegang te hebben tot de reserve, zal bekeken worden in functie van de regio waartoe de jonge of nieuwe landbouwer behoort. Bent u Vlaams interregionale landbouwer, dan moet u voldoen aan de Vlaamse **voorwaarden** van de definitie van jonge en nieuwe landbouwer om toegang te krijgen tot de reserve, zowel in Vlaanderen als Wallonië. Let op, de aanvraag moet u wel in elke regio doen waar u toegang wil tot de reserve.

6 HERVERDELLENDE BETALING

Steun kan ontvangen worden voor in totaal 30 subsidiabele hectaren. Voor een Vlaamse interregionale landbouwer zal eerst steun toegekend worden voor de subsidiabele hectaren gelegen in het Vlaams en Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan het subsidiebedrag vastgelegd in Vlaanderen. Indien 30 ha nog niet bereikt is en er zijn percelen in het Waals gewest, zullen deze percelen betaald worden aan het subsidiebedrag vastgelegd in het Waals Gewest (tot max 30 hectare bereikt is op bedrijfsniveau). Voor een Vlaamse interregionale landbouwer is er enkel een betaling op bedrijfsniveau en niet op persoonsniveau gezien de Vlaamse voorwaarden van toepassing zijn.

Waalse landbouwers moeten deze bijkomende betaling aanvragen in het Waalse deel van hun verzamelaanvraag. Voor Waalse interregionale landbouwers gelden de Waalse voorwaarden en zullen de Waalse subsidiabele hectaren eerst betaald worden. De Vlaamse percelen van deze landbouwers worden betaald aan het Vlaamse subsidiebedrag indien de bovengrens van 30 ha nog niet bereikt is in Wallonië.

7 BETALING VOOR JONGE LANDBOUWERS

Als Vlaamse interregionale landbouwer kunt u ook in 2026 via uw Vlaams deel van de verzamelaanvraag een aanvraag indienen voor de betaling voor jonge landbouwers. U moet hierbij voldoen aan de Vlaamse voorwaarden. U kunt voor een maximum van 90 subsidiabele hectaren steun ontvangen waarbij u een hoger steunbedrag krijgt voor de hectaren van 0 tot en met 45 (schijf 1) en een lager bedrag wordt toegekend voor de hectaren vanaf 45,01 tot en met 90 (schijf 2). Deze steun kan per jonge landbouwer in het landbouwbedrijf die voldoet aan de voorwaarden aangevraagd worden voor elke unieke hectare (er kan nooit meerdere keren worden betaald voor eenzelfde oppervlakte), waarbij eerst de hectaren in de hoogste schijf (schijf 1) worden betaald. Voor duidelijke voorbeelden van berekening raadpleeg de fiche 'aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers', die u terugvindt op de webpagina ['Aanvullende inkomenssteun voor jonge landbouwers'](#). Deze extra betaling per subsidiabele hectare wordt toegekend ongeacht of het gaat om Vlaamse of Waalse subsidiabele hectaren. Omgekeerd geldt hetzelfde voor Waalse interregionale landbouwers. Waalse landbouwers moeten deze bijkomende betaling aanvragen in het Waalse deel van hun verzamelaanvraag.

U moet deze premie **jaarlijks** aanvragen. Dus ook als u in de voorbije jaren (eventueel zelfs onder het vorige GLB) een aanvraag heeft ingediend die goedgekeurd is, en u in de komende jaren nog in aanmerking komt, moet u in deze volgende jaren expliciet een aanvraag tot betaling voor jonge landbouwers indienen via de verzamelaanvraag.

8 DIERGEBONDEN MAATREGELEN

8.1 GEKOPPELDE PREMIE DUURZAME ZOOGKOEIENHOUDERIJ (VLAAMSE PREMIE)

Landbouwers (onafhankelijk of ze Waals of Vlaams (interregionale) landbouwer zijn) kunnen gekoppelde steun ontvangen als het adres van het veebeslag in Vlaanderen of het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen is. De Vlaamse voorwaarden gelden in dit geval.

Om in aanmerking te komen voor de subsidiemaatregel, moet ook aan perceelsgerelateerde instapvoorwaarden voldaan zijn:

- ▶ Behoud van blijvend grasland op de percelen gelegen in het Vlaamse Gewest of in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest
- ▶ Duurzaam graslandbeheer en voederproductie en -diversificatie

Deze perceelsgerelateerde instapvoorwaarden zijn enkel gekoppeld aan de percelen in Vlaanderen.

8.2 AMKM BEHOUD LOKALE RASSEN (RUNDEREN, SCHAPEN, GEITEN, VARKENS)

Landbouwers (onafhankelijk of ze Waals of Vlaams (interregionale) landbouwer zijn) kunnen enkel steun ontvangen als het adres van het veebeslag in Vlaanderen gelegen is.

8.3 ECOREGELING VOEDERMANAGEMENT

Landbouwers (onafhankelijk of ze Waals of Vlaams (interregionale) landbouwer zijn) kunnen enkel steun ontvangen als het adres van het veebeslag in Vlaanderen of Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen is.

8.4 AMKM ANTIBIOTICAREDUCTIE

Landbouwers (onafhankelijk of ze Waals of Vlaams (interregionale) landbouwer zijn) kunnen enkel steun ontvangen als het adres van het veebeslag in Vlaanderen gelegen is.

9 PERCEELSGEBONDEN Ecoregelingen, Agromilieuklimaatmaatregelen, Aanplant Boslandbouwsystemen en Brede Weersverzekering

Voor ecoregelingen, agromilieuklimaatmaatregelen en aanplant boslandbouwsystemen gelden de regels van de regio waar de percelen gelegen zijn. Dat geldt ook voor het bepalen van bedrijfsgebonden voorwaarden, of indien voor een ecoregeling een gemiddelde voor een bedrijf bepaald wordt.

Bijvoorbeeld ecoregeling 'Verhogen organische koolstof op bouwland' door middel van het teeltplan: Er moet een gemiddelde EOC waarde van 1250 kg/ha bouwland behaald worden. Dit gemiddelde wordt enkel berekend met percelen bouwland gelegen in het Vlaams en Brussels Hoofdstedelijk gewest.

De brede weersverzekering kan enkel aangevraagd worden op Vlaamse percelen en dit zowel door Vlaamse als door Waalse interregionale landbouwers.

10 INDIENEN VERZAMELAANVRAAG

Als Vlaamse of Waalse interregionale landbouwer dient u zowel een Vlaams als een Waals deel van uw verzamelaanvraag in bij de respectievelijke instanties. Als Vlaamse interregionale landbouwer bepaalt de indieningsdatum van uw Vlaams deel of uw Waalse betalingsrechten (volledig) kunnen worden betaald.

Dit geldt ook als u als Vlaamse interregionale landbouwer uitsluitend over Waalse percelen (en Waalse betalingsrechten) beschikt. In concreto dient er in het laatste geval een lege verzamelaanvraag in Vlaanderen te zijn en vult u uw Waalse verzamelaanvraag in

- ▶ Vlaamse landbouwer: het Vlaamse en Waalse deel van de verzamelaanvraag moet uiterlijk op 30 april 2026 ingediend worden.
- ▶ Waalse landbouwer: het Vlaamse en Waalse deel van de verzamelaanvraag moet uiterlijk op 30 april 2026 ingediend worden.

11 BETALINGEN EN NIET-NALEVINGEN (SOCIALE) CONDITIONALITEIT

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij betaalt de maatregelen die uitgevoerd zijn op Vlaams en Brussels grondgebied aan zowel Vlaamse als Waalse interregionale landbouwers. De betalingen voor de maatregelen uitgevoerd op het Waalse grondgebied gebeurt door het Waalse betaalorgaan. Meer informatie over de uitbetalingen vindt u in de betaalkalender (<https://lv.vlaanderen.be/steun/uitbetalingen>).

Als er niet-nalevingen worden vastgesteld voor de conditionaliteit en de sociale conditionaliteit, wordt steun voor areaal- en diergebonden maatregelen verminderd ongeacht waar de niet-naleving heeft plaatsgevonden en dit zowel voor de steun aangevraagd in Vlaanderen als deze in Wallonië.

12 MEER INFORMATIE

Op de website van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij vindt u onder de pagina [Steun percelen en dieren | Landbouw en Zeevisserij](#) de meest recente informatie.

Ook alle informatie over conditionaliteit en sociale conditionaliteit is op de website (<https://lv.vlaanderen.be/bedrijfsvoering/conditionaliteit-en-randvoorwaarden/conditionaliteit-2023-2027>) terug te vinden.

Hebt u vragen of problemen? Stel uw vragen via info@lv.vlaanderen.be of via 02/214 48 48 (in het keuzemenu kiest u 'verzamelaanvraag en perceelsaangifte'). Onze diensten staan klaar om u te helpen.

Voor bijkomende informatie over de Waalse regels en voorwaarden kunt u terecht op de website van de Waalse landbouwadministratie (<http://agriculture.wallonie.be/pac>).

13 CONTACTGEGEVENS WAALSE BUITENDIENSTEN

BUREAU DE WAVRE

Compétent pour les arrondissement de Nivelles et de Namur

Service public de Wallonie – DGARNE

Département des aides

Direction extérieur – Bureau de Wavre

Avenue Einstein 12, 1300 Wavre

Tel. 010 23 37 40

wavre.opw@spw.wallonie.be

BUREAU D' ATH

Compétent pour les arrondissement de Tournai, Ath, Mouscron et Soignies

Service public de Wallonie – DGARNE

Département des aides

Direction extérieur – Bureau de Ath

Chemin du Vieux Ath 2C, 7800 Ath

Tel. 068 27 44 00

ath.opw@spw.wallonie.be

BUREAU DE MALMEDY

Compétent pour les arrondissement de Verviers

Service public de Wallonie – DGARNE

Département des aides

Direction extérieur – Bureau de Malmédy

Avenue des Alliés 13, 4960 Malmédy

Tel. 080 44 06 10

malmédy.opw@spw.wallonie.be

BUREAU DE CINEY

Compétent pour les arrondissement de Marche-en-Famenne, Philippeville et Dinant, sauf les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois

Service public de Wallonie – DGARNE

Département des aides

Direction extérieur – Bureau de Ciney

Rue de la Croix Limont 7B, 5590 Ciney

Tel. 083 23 07 40

ciney.opw@spw.wallonie.be

BUREAU DE THUIN

Compétent pour les arrondissements de Thuin, Charleroi et Mons

Service public de Wallonie - DGARNE

Département des aides

Direction extérieur - Bureau de Thuin

Rue du Moustier 13, 6530 THUIN

Tel. 071 59 96 00

thuin.opw@spw.wallonie.be

BUREAU DE HUY

Compétent pour l'arrondissement de Liège, Huy et Waremme

Service public de Wallonie - DGARNE

Département des aides

Direction extérieur - Bureau de Huy

Chaussée de Liège, 39 – 1er étage, 4500 HUY

Tel. 085 27 34 30

huy.opw@spw.wallonie.be

BUREAU DE LIBRAMONT

Compétent pour les arrondissements de Neufchâteau, Bastogne, Virton et Arlon, et pour les communes de Gedinne, Bièvre et Vresse-sur-Semois

Service public de Wallonie - DGARNE

Département des aides

Direction extérieur - Bureau de Libramont

Rue des Genêts, 2 – 2e étage 6800 LIBRAMONT

Tel. 061 26 08 30

libramont.opw@spw.wallonie.be

SERVICE PUBLIC DE WALLONIE (SPW)

Direction générale opérationnelle de l'Agriculture, des Ressources naturelles et de l'Environnement

Département des Aides

Direction des surfaces agricoles

Chaussée de Louvain, 14, 1er étage

5000 NAMUR

GEBRUIK

Voor elk perceel dat u aangeeft via de verzamelaanvraag, moet u het gebruik invullen in de kolom 'Code gebruik'. Zowel voor-, hoofd-, als nateelt moeten opgegeven worden, ook als u een van deze niet zelf verbouwt.

Volgens het Mestdecreet worden de bemestingsrechten voortaan toegekend aan de gebruiker van de hoofdteelt en niet langer aan de gebruiker op 1 januari.

Enkel deze twee codes kunnen gebruikt worden:

- Code 'P': perceel in gebruik voor de hoofdteelt en mestrechten
- Code 'N': perceel uitsluitend in gebruik voor de nateelt

1 GEBRUIK

Alle percelen die u gebruikt voor de hoofdteelt, waar u het financiële risico van de hoofdteelt draagt en waarvoor er een gebruiksrecht is, moeten worden aangegeven in de verzamelaanvraag. Daarnaast moeten ook de percelen die u enkel in het kader van de nateelt gebruikt, door u worden aangegeven. Voor elk perceel moet bijgevolg het gebruik worden opgegeven. Op basis van dat gebruik en de eigenschappen van het perceel, zoals de hoofdteelt of de productiemethode, wordt bepaald of het perceel in aanmerking komt voor steun of toekenning van mestrechten.

Het aanvragen van premies gebeurt door het plaatsen van een bijkomende bestemming of door het aanvinken van een verklaring. Ook het activeren van betalingsrechten is een verklaring. Deze verklaring wordt standaard voor elke landbouwer aangevinkt, maar kan terug worden afgevinkt.

2 HOE AANGEVEN

2.1 GEBRUIK 'P' VOOR DE HOOFDTEELT

- Deze code gebruik 'P' moet u gebruiken als u de **hoofdteelt** verbouwt, al dan niet met daaropvolgend de nateelt. De mestrechten worden aan deze gebruiker toegekend.

OPGELET:

- Een perceel kan u enkel aangeven voor gebruik voor de hoofdteelt, wanneer je zowel gebruiksrecht als feitelijk gebruik (en dus financieel risico) hebt.
- Voor sommige maatregelen is het verplicht om het **perceel** een heel jaar zelf te verbouwen en **in gebruik** te hebben. Hierdoor kan er geen nateelt door een andere landbouwer worden aangegeven. Voor sommige maatregelen is het **behoud van de hoofdteelt** het hele jaar verplicht en kan er geen nateelt worden verbouwd, ook niet door uzelf.
De specifieke gebruiksvoorwaarden van een maatregel vindt u in de betreffende fiche op www.vlaanderen.be/landbouw/steun-percelen-en-dieren.
- Elke gebruiker van een perceel moet het volledige teeltplan opgeven, dus de voor-, hoofd- en nateelt, ook als u deze niet zelf verbouwt.

2.2 GEBRUIK 'N' VOOR DE NATEELT

- ▶ Als een perceel **uitsluitend voor de nateelt** in gebruik is, moet het aangegeven worden met de code 'N'. Het volledige teeltplan moet opgegeven worden, dus ook voortteelt en de hoofdtelte, ook al heeft u die niet zelf verbouwt.
- ▶ Net zoals bij het gebruik voor de hoofdtelte wordt de landbouwer die de nateelt of winterteelt verbouwt, geacht verantwoordelijk te zijn voor het zaaien of planten, eventuele teelthandelingen of oogst in het daaropvolgende jaar.
- ▶ In de verzamelaanvraag geeft u de overnamedatum in. Deze datum ligt ná 31 mei 2026 en stemt overeen met de datum waarop het perceel effectief in gebruik genomen is voor de nateelt.
- ▶ U bent ook verplicht het perceel aan te geven in de verzamelaanvraag als u het perceel wil omschakelen naar de biologische productie en u neemt het in gebruik na 31 mei 2026 of als u een brede weersverzekering heeft afgesloten voor de nateelt op het perceel.

2.3 OVERZICHT

U heeft het perceel in eigen gebruik	Code 'gebruik'	Activatie van betalingsrechten	Bemestingsrechten en - plichten
Voor de hoofdtelte	P	ja (als het perceel subsidiabel is en in gebruik voor landbouwdoeleinden ¹)	ja
Enkel voor de nateelt	N	neen	neen

Een overzicht van de percelen die in aanmerking komen voor activatie van betalingsrechten vindt u in uw verzamelaanvraag op het e-loket onder 'overzicht steun'. Een overzicht van de percelen die in aanmerking komen voor bemestingsrechten vindt u onder 'overzicht bemesting'.

2.4 WIJZIGINGEN MESTDECREET

- ▶ Volgens het Mestdecreet worden sinds 2025 de bemestingsrechten toegekend aan de gebruiker van de hoofdtelte.
- ▶ Dat houdt ook in dat het formulier 4 'Gebruik van een perceel van een particulier enkel voor bemestingsrechten' niet meer gebruikt kan worden.

3 **GEBRUIK VAN PERCELEN VOOR ANDERE DOELEINDEN**

Als een landbouwperceel geheel of gedeeltelijk in gebruik genomen wordt voor andere doeleinden, kan dat gevolgen hebben voor de subsidiabiliteit of de mogelijkheid tot aanvragen van steun. Welke gevolgen en hoe te registreren in de verzamelaanvraag wordt uitgebreid toegelicht in de fiche 'Subsidiabiliteit landbouwareaal: gebruik van percelen voor andere doeleinden' op de webpagina ['Perceelsaangfite'](#)

¹ wanneer een perceel wel of niet subsidiabel is, is terug te vinden in de fiche 'subsidiabiliteit van landbouwareaal'

4 TIJDELIJKE SCHRAPPEN VAN PERCELEN

- ▶ Een perceel dat tijdelijk (voor de duur van het teeltseizoen) door een andere landbouwer wordt gebruikt voor het verbouwen van de hoofdteelt kan u in uw verzamelaanvraag 2026 schrappen met de schrappingscode 'TVP' ('tijdelijk verhuurd perceel'). Het perceel zal automatisch opnieuw voorgedrukt worden in uw verzamelaanvraag 2027.
Deze code werd voorzien om het tijdelijk gebruik van percelen voor bijvoorbeeld de teelt van aardappelen of vlas administratief eenvoudiger te maken.
- ▶ Deze code is niet gelinkt aan het al dan niet verhuren van betalingsrechten. Als de betalingsrechten verhuurd worden, kan dat apart via de tegel 'Betalingsrechten' worden ingediend.
- ▶ **Opgelet:** deze code mag enkel gebruikt worden door de verhuurder van het perceel. Wanneer de huurder het perceel tijdelijk huurde in 2025 en niet meer gebruikt in 2026, moet hij het perceel in zijn verzamelaanvraag 2026 schrappen met de schrappingscode 'AGB' ('andere gebruiker').

5 AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Alle landbouwers die op een bepaald perceel een teelt verbouwen (of het nu hoofdteelt en/of nateelt/wintersteelt is), moeten **het volledige teeltplan** van dat jaar op dat perceel in hun verzamelaanvraag aangeven.
- ▶ Als een teelt het hele jaar door blijft staan op een perceel moet u deze teelt enkel als hoofdteelt in de kolom 'Hoofdteelt' invullen aan de hand van de teeltcode (bv jaarrond gras op een perceel). U hoeft dit niet als voor- en nateelt aan te geven. De voorsteelt of nateelt wordt enkel aangegeven als er specifiek een nieuwe inzaai aan vooraf gaat.
- ▶ Percelen die u op geen enkel ogenblik tijdens het lopende kalenderjaar in eigen gebruik heeft, mag u **niet aangeven** in de verzamelaanvraag. Misbruiken hierop met het oog op het verkrijgen van perceel- of gebruiksinformatie kunnen financieel beboet worden.
- ▶ Oneigenlijke aangifte van percelen kan worden **beboet**. Een perceel dat in gebruik is voor de mestrechten EN de hoofdteelt moet met code gebruik 'P' worden aangegeven. Een perceel dat wel voor de hoofdteelt wordt gebruikt maar waar de mest van een andere gebruiker komt, moet worden aangegeven met code gebruik 'P', u blijft verantwoordelijk voor de bemesting en er zullen dus mesttransportdocumenten moeten aangemaakt worden.
- ▶ Naar aanleiding van een administratieve controle of een controle ter plaatse kan een bewijs van gebruiksrecht opgevraagd worden. Het bewijs van gebruiksrecht kan een pacht-, huur-, of gebruiksovereenkomst of een ondertekende verklaring van de eigenaar zijn.

6 LEES OOK

Op de pagina '[Perceelsaangifte](#)' vindt u de fiche 'Subsidiabiliteit van landbouwareaal'. In de fiche 'Subsidiabiliteit van landbouwareaal' kan u nalezen welke percelen die u gebruikt voor de hoofdteelt in aanmerking worden genomen voor activatie van betalingsrechten.

TEELT, TEELTCODES EN GESPECIALISEERDE PRODUCTIEMETHODE

ledere gebruiker van een perceel moet in zijn verzamelaanvraag steeds het volledige teeltplan (voor-, hoofd- en nateelt) van het perceel opgeven.

- ▶ **Hoofddeelt:** De teelt die volgens de gangbare teeltpraktijk overwegend aanwezig is op een perceel in de periode van 15 mei tot en met 31 augustus. Aardappelen en wintergewassen², met uitzondering van onrijp geoogste wintergranen en onrijp geoogste wintergranen met vlinderbloemigen, worden altijd beschouwd als hoofddeelt.
- ▶ **Voortelt:** de teelt die in 2026 geoogst wordt voor de inzaai van de hoofddeelt 2026.
- ▶ **Eerste nateelt:** de teelt die in 2026 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de hoofddeelt 2026.
- ▶ **Tweede nateelt:** de teelt die in 2026 nog ingezaaid/geplant wordt na het oogsten van de eerste nateelt.

Iedere teelt heeft een specifieke teeltcode. Hieronder leest u een bijkomende toelichting over een aantal bijzondere teeltcodes. Voor de volledige lijst van teeltcodes zie tabel 'Teeltcodes (bijlage 3)' op de webpagina '[Gebundelde fiches, tabellen, formulieren](#)'.

Voor sommige percelen kunt u bijkomende informatie opgeven wat teelttechniek of teeltomstandigheden betreft. Deze info kunt u toevoegen onder het veld 'Gespecialiseerde productiemethode'.

1 HOOFDTEELT

1.1 DEFINITIE HOOFDTEELT

Definitie Hoofddeelt:

De teelt die volgens de gangbare teeltpraktijk overwegend aanwezig is op een perceel in de periode van 15 mei tot en met 31 augustus. Aardappelen en wintergewassen², met uitzondering van onrijp geoogste wintergranen en onrijp geoogste wintergranen met vlinderbloemigen, worden altijd beschouwd als hoofddeelt.

Het komt voor dat gewassen zoals bv. wintergranen door gunstige weersomstandigheden vroeger dan normaal geoogst kunnen worden. Hoewel deze daardoor niet overwegend aanwezig zijn tijdens de periode van 15 mei tot 31 augustus worden aardappelen en wintergewassen steeds beschouwd als hoofddeelt.

Groenten die aanwezig zijn in de periode van 15 mei tot en met 31 augustus zijn steeds de hoofddeelt (uitgezonderd voorjaarspinazie) voor zover er geen aardappelen, zomergranen of wintergewassen aanwezig zijn (met uitzondering van wintergranen en wintergranen met vlinderbloemigen die onrijp geoogst worden). Als er twee groenten na elkaar staan, is de eerste groente de hoofddeelt (uitgezonderd voorjaarspinazie).

- ▶ De hoofddeelt is de teelt die de primaire gebruiksdoelstelling van het perceel weerspiegelt. Bv. een wijngaard met veel gras wordt aangegeven als 'Wijnstokken', niet als 'Gras'.

² wintergewas: een gewas dat geen gras is en dat wordt ingezaaid in het najaar met het oog op landbouwproductie (oogst) in het daaropvolgende jaar, met inbegrip van wintergranen en wintergranen met vlinderbloemigen. Groenbedekkers vallen dus niet onder de wintergewassen.

- Bij **onderzaai** wordt een groenbedekker (bv gras) gelijktijdig ingezaaid met de hoofdteelt (bv maïs) of als de hoofdteelt nog op het veld staat. Na de oogst van de hoofdteelt blijft de groenbedekker aanwezig op het veld en moet de onderzaai na de oogst van de hoofdteelt nog ten volle tot ontwikkeling komen. Het gewas in onderzaai moet als nateelt aangegeven worden, het gewas dat daaraan bovengeschied is als hoofdteelt.

1.1.1 Onrijp geoogste winterteelten

Wintergewassen worden steeds beschouwd als hoofdteelt. Een uitzondering hier is onrijp geoogste wintergranen en onrijp geoogst wintergranen met vlinderbloemigen. Met onrijp oogsten wordt het groen oogsten bedoeld, m.a.w. het maaien en hakselen van wintergranen of wintergranen met vlinderbloemigen in een groen stadium in de periode april-mei.

Een mengteelt van onrijp geoogst wintergranen (met vlinderbloemigen) die vorig jaar werd ingezaaid als nateelt, moest in de verzamelaanvraag van 2025 zijn opgegeven als de nateelt en wordt ook in de verzamelaanvraag 2026 aangegeven als voorteelt omdat het een oogst oplevert, waarna u een andere hoofdteelt kan aangeven. Indien de inzaai in het najaar gebeurt, geeft u in het najaar de winterteelten op als nateelt. Dit is belangrijk zowel in het kader van de conditionaliteit gewasrotatie, maar ook als minimale bedekking van percelen, aanbreng van organische koolstof, mestwetgeving en vanggewassen. Het is belangrijk de juiste code te gebruiken voor de onrijp geoogste nateelt als deze winterteelt niet de hoofdteelt zal zijn in 2027.

Onrijp geoogste winterteelten:

- Onrijp geoogste granen= teeltcode 385
- Winterméteil (onrijp geoogste wintergranen met een vlinderbloemige) = teeltcode 398
- Snijrogge = teeltcode 639

1.2 VERANTWOORDELIJKE VAN DE HOOFDTEELT

Van de landbouwer die een perceel gebruikt voor de hoofdteelt wordt verwacht dat hij **verantwoordelijk is voor: het bemesten, het zaaien of planten, de teelthandelingen tijdens het teeltseizoen** zoals bespuiten tot het oogsten. Enkel dat laatste, het oogsten, kan kort voor de oogst overgedragen worden door een verkoop op stam. Dat betekent dat de facturen voor aankoop van zaaizaad of plantgoed, pesticiden, loonwerk, ... op naam moeten staan van de landbouwer die verantwoordelijk is voor de hoofdteelt.

Doorfactureren van huurder naar verhuurder wordt **niet** aanvaard als een manier om de verhuurder verantwoordelijke van de hoofdteelt te maken.

1.3 AANGIFTE VAN DE HOOFDTEELT IN DE VERZAMELAANVRAAG

- De verantwoordelijke van een perceel voor de hoofdteelt geeft dat aan in de verzamelaanvraag zoals omschreven in de infofiche 'gebruik'.
- De hoofdteelt is bepalend voor o.a. de basisinkomenssteun, de ecoregelingen, de agromilieuklimaatmaatregelen en beheerovereenkomsten, bemestingsnormen en de brede weersverzekering.
- Iedere gebruiker van een perceel moet in zijn verzamelaanvraag steeds **het volledige teeltplan** (voor-, hoofd- en nateelt) van het perceel opgeven. Dat is ook belangrijk om de juiste bemestingsnormen te kunnen toekennen. Ook voor de norm gewasrotatie en voor de deelname aan ecoregelingen en agromilieuklimaatmaatregelen is dat van belang.

- > Als een teelt het hele jaar door blijft staan op een perceel moet u deze teelt enkel als hoofddeelt in de kolom 'Hoofddeelt' invullen aan de hand van de teeltcode (bv jaarrond gras op een perceel). U hoeft dit niet als voor- en nateelt aan te geven.
- Ook voor **serres en niet-permanente overkappingen** gelden dezelfde definities van hoofddeelt. Als u meerdere teelten tegelijkertijd verbouwt op een oppervlakte (bv verschillende groenten die je door mekaar teelt op een perceel), kiest u voor de teelt die hoofdzakelijk aanwezig is.
- Als u teelt:
 - > Met behulp van een **stelling**, moet u de teelt op de stelling aangeven als hoofddeelt, ook al zaait u het perceel bijvoorbeeld ook in met gras. Gras is dan niet de hoofddeelt.
 - > Op **etages**, waarbij er verschillende teelten (met uitzondering van gras) aanwezig zijn per etage, dan is de hoofddeelt de teelt met de grootste oppervlakte op de etages.

2 MENGSEL EN MENGTEELT

- Een **mengsel** is een teelt waarbij zaden van verschillende gewassoorten samen een zaadmengsel vormen en gelijktijdig ingezaaid worden. De teelten bij een mengsel zijn niet als afzonderlijke rijen onderscheidbaar.
- Bij de **mengteelt** kan de inzaai in verschillende werkgangen gebeuren, zoals bv. bij sommige granen en vlinderbloemigen.
- Een mengsel of mengteelt wordt als één teelt verbouwd en moet aangegeven worden met de juiste teeltcode (voor grasklaver gebruikt u teeltcode 700, ...). Een mengsel met gras (vb grasklaver, grasluzerne, graskruiden,...), wordt altijd als grasland of grasachtige beschouwd (bv GLMC 1, in de voorwaarden van de ecoregeling bufferstroken,...) tenzij anders vermeld. Specifiek voor de ecoregeling 'vruchtafwisseling met een vlinderbloemige' kan een mengsel met een vlinderbloemige ook behoren tot de vruchtafwisselingsgroep van 'vlinderbloemige mengsels' (voorwaarden: zie infofiche 'vruchtafwisseling met vlinderbloemige').

3 VOORTEELT OF NATEELT

Het is belangrijk dat u voldoende aandacht besteedt aan de **opgave van een eventuele voortelt, eerste nateelt of tweede nateelt**. Zo worden bijvoorbeeld gras voorafgaand aan maïs als voortelt beschouwd. Als u meerdere nateelten na elkaar teelt waarbij na de eerste nateelt hetzelfde jaar nog een teelt ingezaaid wordt (bijvoorbeeld een wintergraangewas, vanggewas of groente), dan moet u in de verzamelaanvraag ook deze tweede nateelt opgeven.

Voor een correcte toekenning van de **bemestingsnormen** is het belangrijk om de **juiste opeenvolging** van alle teelten, inclusief de voor- en nateelt(en), aan te geven als die in 2026 worden geoogst of ingezaaid (zie ook punt 8. Aandachtspunten in deze fiche).

Een vanggewas of groenbedekker dat ingezaaid is als nateelt op het einde van het voorgaande jaar en in het huidige jaar wordt ondergewerkt zonder dat er geoogst werd, moet niet als voortelt aangegeven worden. Ingezaaid gras waar nog een snede af gehaald wordt, of een wintergraan dat groen wordt geoogst in het voorjaar, moet wel als voortelt aangegeven worden.

4 BRAAKLIGGEND LAND

Braakliggend land is bouwland waarop geen landbouwproductie plaatsvindt maar waarop

- ▶ ofwel een spontane vegetatie tot ontwikkeling komt
- ▶ ofwel een maatregel wordt genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten, bv door inzaai van een bloemenmengsel.

Percelen blijvend grasland uit de voorgaande campagne komen niet in aanmerking als braakliggend land.

Percelen tijdelijk grasland (zonder oogst) kunnen wel. (Let op, ook een perceel dat in de voorgaande campagne het vijfde jaar opeenvolgend grasland was (status blijvend grasland 'BG5'), kan niet worden aangegeven als braak). Inzaai van gras wordt ook toegelaten als braak (teeltcode '82'), zolang het gras niet wordt geoogst.

5 TEELTCODES

- ▶ De **teeltcodes** voor de teelten staan vermeld in de tabel 'Teelt' (zie de webpagina '[Gebundelde fiches, tabellen, formulieren](#)'). Deze tabel bevat zowel subsidiabele als niet-subsidiabele teelten. Deze teeltcodes kunnen gebruikt worden voor zowel **de aangifte van voor-, hoofd- of nateelt**.
- ▶ In sommige gevallen zijn er **nateeltcodes** die specifiek gebruikt worden voor ecoregelingen, agromilieuklimaatmaatregelen of codes die bepalend zijn voor de bemestingsberekeningen. Deze kan u niet gebruiken voor het aangeven van een hoofdteelt.
- ▶ Net zoals aan gewassen werd ook aan bedrijfsgebouwen een gedetailleerde code toegekend.

5.1 NIEUWE TEELTCODES IN 2026

In onderstaande tabel worden de nieuwe teeltcodes van 2026 opgelijst.

Omschrijving		Teeltcode
NIEUW	Onrijp geoogste granen (voor- en nateelt)	385
NIEUW	Mengsel van groenbedekkers zonder gras (als hoofdteelt)	663
GESCHRAPT	Voorjaarsbraak (ikv geschrapte ecoregeling EEB)	83

5.2 DETAILOPGAVE VAN DE INFRASTRUCTUUR

Landbouwers moeten de verschillende gebouwen in de verzamelaanvraag aangeven. De gebouwen worden geregistreerd op basis van het Grootchalig Referentie Bestand (GRB). Deze worden voorgedrukt als aparte polygonen. Zo is het onder andere mogelijk de **correcte locatie** van de stallen te bepalen. Het is belangrijk de infrastructuur zo goed mogelijk te definiëren. Het erf, silo's, mesthoop, windmolens... zijn geen gebouwen en moeten niet worden ingetekend. De VLM neemt deze infrastructuur codes van de stallen over uit de verzamelaanvraag. Vanaf 2026 moet u bepaalde diergegevens per stal doorgeven bij de Mestbankaangifte bij de Vlaamse Landmaatschappij en deze stallen worden overgenomen uit de verzamelaanvraag. Voor mobiele

kippenstallen geeft u de ‘stal’ eenmalig aan met de code ‘11’. In de naamgeving kan eventueel aangeven worden dat het de mobiele kippenstal betreft.

Enkele veelvoorkomende fouten zijn:

- ▶ Een gebouw is aangeduid als loods (code 12) in plaats van een stal (code 11);
- ▶ Een nieuwe stal is niet aangegeven;
- ▶ Een afgebroken stal is niet geschrapt;
- ▶ Het hele erf is als één gebouw aangegeven.

Het kan gebeuren dat een gebouw ontbreekt in het voorbereidingsformulier of dat een gebouw voorgedrukt is terwijl het niet (meer) bestaat. Een gebouw dat **niet meer bestaat**, moet **geschrapt** worden. Als het **gebouw ontbreekt** in de voorbereiding en het betreft een gebouw van één van verder omschreven types, dan moet het gebouw als een nieuw perceel **toegevoegd** worden.

Er is ook nood aan verfijnde, correcte, stabiele locatie en informatie van de plaats van een **woonhuis**, in het kader van ruimtelijke ordening en vergunningen met betrekking tot ruimtelijke landbouwstructuur, behoud van landbouwkarakter en adviesverlening, ... Dat laatste volgt uit artikel 35§12 van het **Besluit van de Vlaamse Regering tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning**.

De locatie en het gebruik van gebouwen volumes voor bewoning is o.a. relevant voor de advisering van **omgevingvergunningaanvragen** die de toepassing van Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) art 4.3.6 (vrijstaand) en VCRO art 4.4.23 (hoofdzakelijk vergund) vragen.

5.2.1 Loodsen en serres

Loodsen en serres worden aangegeven aan de hand van **een teeltcode en een gespecialiseerde productiemethode**. Loodsen (bv. loods voor de forcerie van witloof) worden aangegeven met de teeltcode van de betreffende teelt en de gespecialiseerde productiemethode ‘LOO’. Een serre met teelt van tomaten op groeimedium blijft de teeltcode ‘8552/9552’ + gespecialiseerde productiemethode ‘SGM’ (serre op groeimedium).

5.2.2 Andere gebouwen

Andere gebouwen worden aangegeven met de overeenkomstige “teelt-/objectcode” volgens de tabel hieronder:

Type	Teelt-/objectcode	Omschrijving
Stal	11	Bedrijfsgebouw voor het houden van dieren
Loods (bv. voor machines, opslag,...)	12	Loods voor materiaal, opslag, sortering oogst,...
Niet nader omschreven gebouw	13	Code waarmee de gebouwen die nog niet gekend zijn, voorgedrukt zijn in de verzamelaanvraag
Woonhuis	14	Gebouw voor bewoning
Gebouw i.k.v. verbreding	15	Gebouw dat dienst doet als hoevewinkel, ijssalon, B&B, ontvangstruimte,...
Ander gebouw	16	Gebouwen die niet onder bovenstaande vallen

5.2.3 Meerdere activiteiten in hetzelfde gebouw

- ▶ Als u de intekening kan splitsen, mag u dat doen en elk deel aanduiden met de juiste code. Hou wel rekening met de vereisten voor de Mestbankaangifte (zie hoger voor aandachtspunten).
- ▶ Als u de intekening niet kan splitsen, mag één teeltcode gebruikt worden voor het geheel. U moet dan wel gebruik maken van de code die het hoogst in de tabel staat (dus laagste nummer). Het is hierbij belangrijk dat de locatie van de stallen gekend is omdat VLM deze overneemt voor de mestbankaspecten.

Bijvoorbeeld:

Een gebouw dat zowel als stal als voor opslag gebruikt wordt, moet aangegeven worden met code '11'.

Een woonhuis en B&B in hetzelfde gebouw moet aangegeven worden onder code '14'.

5.3 AANGIFTE AARDAPPELEN

5.3.1 Aardappelsoorten

Hieronder zijn enkele typische aardappelrassen per teeltcode uit de tabel 'Teeltcodes' opgenomen:

- ▶ **Aardappelen (geplande oogst vanaf 1/9) – '901'**: o.a. Fontane, Bintje, Challenger, Innovator, Royal, Marquis, Nicola, Charlotte, VR808, Lady Claire;
- ▶ **Aardappelen (pootgoed) – '907' en '908'**: in principe alle rassen;
- ▶ **Aardappelen (geplande oogst voor 1/9) – '904'**: o.a. Amora, Première, Anosta, Sinora, Frieslander, Ibiza, Berber, Fresco, Felsina.

5.3.2 Aangifte aardappelpootgoed

Voor de aangifte van aardappelpootgoed zijn er twee teeltcodes:

- ▶ '907 – aardappelen - gecertificeerde pootgoed'
- ▶ '908 – aardappelen - hoevepootgoed'

5.3.2.1 Gecertificeerde pootaardappelen – teeltcode '907'

Gecertificeerde pootaardappelen zijn partijen van *Solanum tuberosum* L die enkel geteeld mogen worden door telers die erkend zijn door de Vlaamse overheid, Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Partijen gecertificeerde pootaardappelen moeten voldoen aan de vereiste normen, vastgelegd in Europese en Vlaamse regelgeving.

De producent moet de teelt voor de productie van gecertificeerde pootaardappelen aangeven bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Er worden officiële controles uitgevoerd op grondmonsters vóór de teelt, op de teelt zelf tijdens de veldkeuringen en op de knollen bij de oogst. Bij het certificeren is er een visuele partijkeuring en bemonstering. Als aan alle normen is voldaan, worden de partijen gecertificeerd en mogen ze daarna in de handel gebracht worden.

Als bewijs van goedkeuring moet elke verpakkingseenheid geïdentificeerd zijn door een officieel certificaat van het Agentschap Landbouw en Zeevisserij. Elk certificaat is ook een EG-plantenpaspoort wat erop wijst dat de partij vrij is van quarantaine-organismen en gereguleerde niet-quarantaine-organismen of RNQP's. Voor de afgifte van plantenpaspoorten moet de producent van pootaardappelen een erkenning voor de afgifte van plantenpaspoorten aanvragen bij het Agentschap Landbouw en Zeevisserij.

Meer informatie vindt u op de website Agentschap Landbouw en Zeevisserij onder [Gecertificeerde pootaardappelen | Landbouw en Zeevisserij](#)

5.3.2.2 Hoevepootgoed – teeltcode ‘908’

Hoevepootgoed zijn niet-gecertificeerde partijen van *Solanum tuberosum* L bestemd voor opplant, die uitsluitend door de producent gebruikt mogen worden en niet in de handel mogen gebracht worden.

Percelen beplant met hoevepootgoed moeten bij het Federaal Agentschap voor de Voedselveiligheid (FAVV) aangegeven worden.

In bepaalde gevallen is het hoevepootgoed plantenpaspoortplichtig en de producent zal bij het FAVV de erkenning voor de afgifte van plantenpaspoorten moeten aanvragen. Voor plantenpaspoortplichtig hoevepootgoed moet er een officiële perceelbemonstering en een bemonstering gebeuren voor de opsporing van bruin- en ringrot.

De opslag, de vermeerdering (= productie hoevepootgoed) en het uitplanten van die oogst in het volgende seizoen (= gebruik hoevepootgoed) voor de productie van consumptieaardappelen of nieuw hoevepootgoed moeten gebeuren op de productie-eenheid van de producent: dat gaat over het geheel aan opslaginfrastructuur en gronden gelegen in de gemeente waar de activiteit door middel van een adres geïdentificeerd is bij het FAVV, alsook in de aangrenzende gemeenten.

Meer informatie vindt u op de website FAVV op de pagina [Omzendbrieven "Plantenbescherming en Veiligheid van de Plantaardige producten" | Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen](#)

5.3.2.3 Aanmelden hoevepootgoed aardappelen (teeltcode ‘908’)

Als u dit jaar gebruik maakt van pootgoed dat u vorig jaar geoogst heeft op het eigen bedrijf (het zogenaamde hoevepootgoed), bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). Hiervoor moet u het consumptieareaal dat u dit jaar heeft uitgeplant met dit hoevepootgoed, **jaarlijks vóór 1 juni** melden op de website: www.hoevepootgoed.be. Op deze website kunt u ook terecht voor meer informatie over afdrachtplichtige rassen, hoogte van de billijke vergoeding en kwekersrechtregulering in het algemeen.

5.4 AANMELDEN HOEVEZAAD

Hoevezaad is zaad dat afkomstig is van het eigen bedrijf met het doel om opnieuw ingezaaid te worden. Hoevezaad is enkel toegelaten voor inzaai op het eigen bedrijf (dus geen handel toegestaan) en is enkel toegelaten voor een limitatieve lijst van een aantal soorten granen, voedergewassen en olie- en vezelhoudende gewassen. Als u gebruik maakt/gemaakt heeft van hoevezaad, dan bent u wettelijk verplicht aan de kweker een billijke vergoeding af te dragen voor het gebruik van zijn ras(sen). Wanneer u uw hoevezaad laat triëren door een in Vlaanderen erkende loontrieerder, dan wordt deze billijke vergoeding via de factuur van de loontrieerder aangerekend (conform interprofessionele afspraken). De loontrieerder stort deze door naar de Beroepsvereniging van de kwekers. Wanneer u geen beroep doet op een erkende loontrieerder, moet u het areaal én de gebruikte (en te factureren) hoeveelheid uitgezaaid hoevezaad melden via mail naar info@seedabel.be.

Meer informatie vindt u op de webpagina ‘[Loontriage](#)’.

5.5 ‘BEGRAASDE NIET-LANDBOUWGROND’ (TEELTCODE ‘6’)

Er is een teeltcode voor het gebruik van **niet-landbouwgrond** die wordt **begraasd** in het kader van **onderhoud** en waarvoor u een **overeenkomst** heeft met de beherende instantie (bv. de provincie). Deze niet-

landbouwgronden moet u in de verzamelaanvraag aangeven. Zij komen **niet** in aanmerking voor **premies** maar kunnen **wel** voor **bemestingsrechten** in rekening worden gebracht (bv. begrazen van bermen met overeenkomst door schapen). Deze percelen krijgen de teeltcode '6'.

5.6 'FAUNAMENGSEL' (TEELTCODE '98') EN 'BLOEMENMENGSEL' (TEELTCODE '9831')

- ▶ Percelen die u inzaait met een mengsel van granen of kruiden die ongeogst op het veld blijven staan als **wintervoedsel** voor **wilde diersoorten** geeft u aan als **faunamengsel**. De teeltcode die u voor dit faunamengsel gebruikt is '98'. Dit is onder meer het geval voor percelen waarop u de beheerovereenkomst 'Akkervogelbeheer – vogelvoedselgewassen', de beheerovereenkomst 'Faunavoedselgewas' of de ecoregeling 'Inzaai milieu-, klimaat- en biodiversiteitsvriendelijke teelten – faunavriendelijke teelten' toepast.
- ▶ Als u steun wil aanvragen voor de beheerovereenkomst of ecoregeling, dan kan er geen faunamengsel als hoofdteelt worden aangegeven als er vorig jaar een nateelt wintergewassen werd aangegeven. Een faunamengsel kan wel na een nateelt onrijp geoogst wintergraan (nateeltcode 385 of 398), grassen of groenbedekkers. Deze onrijp geoogste wintergranen moeten in de verzamelaanvraag ook als voorteeelt worden geregistreerd omdat er een oogst in het voorjaar plaatsvindt.
- ▶ Randen of bloemenstroken die u inzaait met een **één- of meerjarig bloemenmengsel** geeft u aan als bloemenmengsel. De code die u voor dit bloemenmengsel gebruikt is '9831'. Dit is onder meer het geval voor percelen waarop u de beheersovereenkomst 'Aanleg en onderhoud bloemenstrook', de agromilieuklimaatmaatregel 'Meerjarige bloemenstrook in de fruitteelt' of de ecoregeling 'Bufferstrook met bloemenmengsel' toepast.

5.7 'VOLKSTUINPARK' (TEELTCODE '8')

- ▶ De teeltcode '8 – volkstuinpark' wordt gebruikt voor een verzameling van volkstuintjes met een totale oppervlakte van > 2 ha. Deze percelen komen in aanmerking voor de bemestingsrechten maar niet voor subsidies.

5.8 PERMACULTUUR (TEELTCODE '898')

- ▶ **Permacultuur** wordt met een aparte teeltcode aangegeven, namelijk '898'. Permacultuur wordt gebruikt voor een perceel waarop veel verschillende gewassen samen geteeld worden in (eventueel) verschillende lagen, met daartussen (eventueel) niet beteelde stroken. Het streeft naar de ontwikkeling van een landbouwecosysteem dat duurzaam en veerkrachtig is en baseert zich op patronen en kenmerken uit natuurlijke ecosystemen. Het perceel kan worden gebruikt voor het aanwenden van subsidies indien het op landbouwgrond is gelegen.

5.9 BIOLOGISCHE NIET-LANDBOUWGROND (TEELTCODE '17')

- ▶ Biologische niet-landbouwgrond is niet subsidiabel en wordt gebruikt voor percelen die voor biocertificering aangemeld moeten kunnen worden, zoals bijvoorbeeld voor wildpluk. Het is bedoeld voor gebieden die biologisch beheerd worden maar niet rechtstreeks voor landbouwproductie gebruikt worden.
- ▶ Biologische niet-landbouwgrond is specifiek voor niet-productieve biologische gebieden, terwijl permacultuur gericht is op duurzame landbouwsystemen die productie en ecologie integreren.

5.10 ROTATIETEELT VAN GROENTENGEWASSEN (BV. PLUKTUIN) (TEELTCODE '899') – SIERTEELT (TEELTCODE '9577')

- ▶ Groentenpercelen met veel verschillende teelten op één perceel, bijvoorbeeld pluktuinen, kunnen aangegeven worden met de teeltcode '899' 'Rotatieteelt van groentengewassen' (bv. pluktuin).
- ▶ Er bestaan ook **pluktuinen voor sierbloemen**. Enkel eenjarige sierbloemen komen in aanmerking. Als de landbouwer een pluktuin heeft met sierbloemen waar er tov het voorgaande jaar een rotatie is op het perceel met andere sierbloemen, mag de teeltcode '9577 – snijbloemen andere dan rozen (< 5 jaar)' worden aangegeven.
- ▶ Voor **pluktuinen van fruit** is er geen specifieke teeltcode en kiest men voor de teelt die overwegend aanwezig is.

5.11 WITLOOFTEELT EN GESPECIALISEERDE PRODUCTIEMETHODE 'LOO', 'LVG' OF 'PLA'

- ▶ Teelt van witloofwortelen in volle grond: code '9561 - witloofwortel'. Deze teeltcode gaat niet samen met een of andere beschutting als gespecialiseerde productiemethode.
- ▶ De forcerie van witloofwortelen (zowel hydroteelt als in volle grond) moet worden aangegeven met code '8515' (Industrie) of '9515' (Vers) in combinatie met een gespecialiseerde productiemethode 'LOO' (productieloods met verharde vloer), 'LVG' (productieloods op vollegrond) of 'PLA' (buiten onder niet permanente overkapping):

Alleen de oppervlakte van het deel waar het witloof geforceerd wordt, moet ingetekend worden. Evenmin mag de oppervlakte van de stellingen in rekening gebracht worden.

 - > 'LOO': De forcerie gebeurt op een verharde vloer. Het gebouw of het deel van het gebouw met een verharde vloer waarin witloof geforceerd wordt, mag u in de verzamelaanvraag niet aangeven als een perceel. U geeft het aan met een gewascode voor witloof en de gespecialiseerde productiemethode LOO. Deze code zal meestal voor hydrocultuur worden gebruikt, maar voor de forcerie van witloof in containers met aarde (grondwitloof) kan ook 'LOO' worden gebruikt.
 - > 'LVG': Bij deze forcerie staan de wortels in contact met de ondergrond (vb. Vlaams-Brabant grondwitloof). De loods is opgetrokken boven de grond en heeft geen verharde vloer.
 - > 'PLA': De forcerie gebeurt buiten onder verplaatsbare koepels.

Voor de percelen waar witloof geforceerd wordt, moet ook op de pagina 'perceeldetail' de equivalente oppervlakte wortelen en de manier waarop de forcerie gebeurt (volle grond of via hydrocultuur), opgegeven worden.

De equivalente oppervlakte wortelen (ha) is de oppervlakte aan wortelen die op uw bedrijf geforceerd wordt. Ook de oppervlakte van de wortelen die u aankoopt, moeten meegeteld worden.

5.12 BLIJVENDE TEELTEN

Blijvende teelten, met inbegrip van kwekerijen, worden niet als bouwland beschouwd. Definitie blijvende teelt: 'de teelten van gewassen die geen blijvend grasland zijn en die niet in de vruchtwisseling zijn opgenomen. Blijvende teelten nemen het land gedurende ten minste vijf jaar in beslag. Blijvende teelten zijn teelten die geregeld een oogst kunnen opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en hakhout met korte omlooptijd';

Voorbeelden: pitfruit, frambozen, bessen, asperges, hop, rabarber.

Definitie kwekerijen: arealen met jonge houtachtige planten in openlucht, bestemd om later te worden verplant, en wel kwekerijen van:

- ▶ Wijnstokken en moederplanten;
- ▶ Vruchtbomen en kleinfruitgewassen;
- ▶ Siergewassen;
- ▶ Voor de verkoop bestemde bosplanten, excl. de in het bos gelegen bosboomkwekerijen voor de eigen behoefte van het bedrijf;
- ▶ Bomen en heesters ter beplanting van tuinen, parken, straten en wegbermen (bijvoorbeeld rozen, haagplanten en andere sierheesters, sierconiferen), alsook onderstammen en jonge zaailingen ervan.

Houtachtige, meerjarige sierteelten in de kwekerijen, ook al blijven ze er **geen vijf jaar** staan, zijn dus **een blijvende teelt**. **Niet-houtachtige gewassen** die **meer dan vijf jaar niet in de vruchtwisseling** worden opgenomen, maar wel **een regelmatige oogst** opleveren, ook al worden de bovengrondse plantendelen geoogst en niet de vruchten (bessen) zoals bij de houtachtige gewassen, zijn een **blijvende teelt**.

Meerjarige kruiden, wanneer de reguliere teelt veronderstelt dat die toch 5 jaar wordt aangehouden, worden ook als blijvende teelt beschouwd.

Aardbeiplanten en artisjokken hebben een regelmatige oogst en zijn niet-houtachtig. Ze zijn wel meerjarig, maar korter dan vijf jaar en worden daarom **niet** als blijvende teelt beschouwd.

In de tabel 'Teeltcodes met aanduiding bouwland' op de webpagina '[Gebundelde fiches, tabellen, formulieren](#)' vindt u welke teelten als bouwland of als blijvende teelt beschouwd worden.

6 GESPECIALISEERDE PRODUCTIEMETHODE

Voor sommige percelen kunt u bijkomende informatie opgeven wat teelttechniek of teeltomstandigheden betreft. Deze info kunt u toevoegen onder het veld 'Gespecialiseerde productiemethode'.

Tabel: Overzicht gespecialiseerde productiemethodes:

Type	Afkorting	Omschrijving
Overkapping / groeimedium	SER	serres met teelt in volle grond
Overkapping / groeimedium	SGM	serres met teelt op groeimedium
Overkapping / groeimedium	PLA	niet-permanent overkapte teelt in volle grond (plastic)
Overkapping / groeimedium	NPO	niet-permanent overkapte teelt op groeimedium
Overkapping / groeimedium	CON	teelt op groeimedium in open lucht (bv. containervelden) – dit geldt ook voor de hydrocultuurteelt in open lucht (vb prei)
Overkapping / groeimedium	CIV	teelt in containers op/in volle grond (bv. chrysanten) in open lucht
Overkapping / groeimedium	LOO	productieloods verharde vloer (voor plantaardige productie, bv. Witloof hydrocultuur)
Overkapping / groeimedium	LVG	productieloods volle grond (voor plantaardige productie, bv. vollegrondswitloof)
Overkapping / groeimedium	NTV	nateelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium
Overkapping / groeimedium	VNTV	voorteelt en nateelt in volle grond bij hoofdteelt op groeimedium

Type	Afkorting	Omschrijving
Overkapping / groeimedium	VTV	voorteelt in volle grond bij hoofddeelt op groeimedium
Grasbeheer	MAA	hoofddeelt gras wordt uitsluitend gemaaid en geoogst
Grasbeheer	BGG	blijvend grasland met voorgedrukte status BG dat in 2026 gescheurd is of zal worden gescheurd. Ook als opnieuw gras ingezaaid wordt, moet deze code geplaatst worden. Dit geldt ook voor scheuren van gras in het najaar voor het inzaaien van wintergranen.
Erosie gerelateerd	ECJ	ecoregeling 'bufferstrook' wordt gebruikt om te voldoen aan de erosieverplichtingen in het kader van de conditionaliteit
Erosie gerelateerd	ECN	ecoregeling 'bufferstrook' wordt niet gebruikt om te voldoen aan de erosieverplichtingen in het kader van de conditionaliteit
Boslandbouw	BL	boslandbouwsysteem aangeplant vanaf winter 2011/voorjaar 2012 (in het kader van vrijstelling aanvraag kapvergunning)
Subsidiabiliteit	BMN	bouwland met meer dan 200 bomen per ha
Subsidiabiliteit	ZON	Zonnepanelen op subsidiabel landbouwareaal (agrivoltaics)
Biologische productie	UIT	uitloop pluimvee en varkens

Deze perceelsbestemmingen zijn van belang voor de mestwetgeving, ecoregelingen, de agromilieuklimaatmaatregelen, de subsidiabiliteit en de conditionaliteit.

Gespecialiseerde productiemethodes CON/SGM/NPO/LOO/BMN zijn niet subsidiabel, CIV/SER/PLA/LVG zijn wel subsidiabel

Het niet (correct) invullen kan gevolgen hebben voor:

- de mestregelgeving;
- de uitbetaling van de steun.
- de gewasrotatie in kader van de conditionaliteit

6.1 BESCHUTTE TEELTEN, CONTAINER- EN STELLINGTEELTEN

Voor sommige teelten en productiewijzen is het niet altijd mogelijk om de specifieke gespecialiseerde productiemethode op te geven.

Hierbij moet met het volgende rekening gehouden worden:

- De aanduidingen voor containerteelt slaan altijd op teelt in open lucht
- De aanduidingen SER of SGM slaan altijd op teelt onder permanente constructies
- Stellingenteelt/hydrocultuur wordt ook beschouwd als teelt op groeimedium

Voorbeelden: De teelt van azalea in potten in een plastic, permanente serre, moet hierom aangegeven worden met de code SGM – serres met teelt op groeimedium. Stellingenteelt van aardbeien in open lucht moet aangegeven worden met CON - teelt op groeimedium in open lucht.

Voor overkapte percelen of teelten in containers is het belangrijk dat u de gespecialiseerde productiemethode aangeeft. Zowel voor de gewasrotatie binnen de conditionaliteit, subsidiabiliteit binnen het GLB, de verplichte N-bemestingadvisering als de nitraatresidubepaling is de aangifte van de correcte productiemethode een belangrijk gegeven.

- CIV en CON zijn openlucht, SER, SGM, PLA en NPO zijn beschut tijdens teeltseizoen. SER en SGM zijn permanente constructies.

- ▶ CON, SGM, NPO zijn op groeimedium
- ▶ CIV, SER en PLA in volle grond of tenminste contact met de bodem (CIV) in kader van subsidiabiliteit en Mestdecreet.
- ▶ De teelt van planten in een serre in een container in volle grond wordt aangegeven met SER.

Tabel: Schematisch overzicht van de gespecialiseerde productiemethode

Openlucht: Op groeimedium	Openlucht:		Beschut: Op groeimedium	Beschut In volle grond of ten minste contact met de bodem
	In volle grond of ten minste contact met de bodem			
CON	CIV	SGM: Onder vaste meerjarige constructie NPO: Onder tijdelijk constructie	SER: Onder vaste meerjarige constructie PLA: Onder tijdelijk constructie	

7 AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Als een teelt het hele jaar door blijft staan op een perceel moet u deze teelt enkel als hoofdteelt in de kolom 'Hoofdteelt' invullen aan de hand van de teeltcode (bv jaarrond gras op een perceel). U hoeft dit niet als voor- en nateelt aan te geven.
- ▶ Indien een teelt wordt geoogst als hoofdteelt en dezelfde teelt wordt opnieuw ingezaaid in het najaar mag de teelt zowel als hoofdteelt en als nateelt worden aangegeven.

SUBSIDIABILITEIT VAN LANDBOUWAREAAL

////////////////////////////////////

Een correcte aangifte van uw bedrijfsareaal is essentieel. In deze fiche krijgt u duiding over de basisbegrippen landbouwareaal, bouwland, blijvende teelten, blijvend grasland, landbouwactiviteit, onderhoud, landbouwperceel en subsidiabele oppervlakte. Daarnaast wordt een schematisch overzicht gegeven van welke gronden en landschapselementen behoren tot het landbouwareaal en welke niet.

1 EEN 'LANDBOUWAREAAL'

Een landbouwareaal is om het even welke grond die wordt gebruikt als bouwland, als blijvend grasland en blijvend weiland, of voor blijvende teelten.

2 'LANDBOUWACTIVITEIT'

Een landbouwactiviteit is:

- ▶ het telen van landbouwproducten en de eerste verwerking hiervan tot landbouwproduct;
- ▶ het melken van dieren en de eerste verwerking hiervan tot landbouwproduct;
- ▶ het fokken van dieren voor landbouwdoeleinden;
- ▶ het houden van dieren voor landbouwdoeleinden, exclusief paarden voor sport -en recreatiedoeleinden;
- ▶ onderhoud van landbouwareaal (zie punt 3).

3 BOUWLAND, BLIJVENDE TEELTEN, BLIJVEND GRASLAND EN HET ONDERHOUD ERVAN

3.1 BOUWLAND

DEFINITIE: Land dat niet voldoet aan de definitie van blijvende teelten of blijvend grasland en

- ▶ dat voor de teelt van gewassen wordt gebruikt of
- ▶ dat daarvoor beschikbaar is, maar braak ligt; ongeacht of die grond zich al dan niet onder een serre of onder een vaste of verplaatsbare beschutting bevindt.

ONDERHOUD: Dit moet gebeuren op braakliggend land of natuurlijke graslanden (zie punt 3.3 voor onderhoud van natuurlijke graslanden) zonder productie die nog als bouwland beschouwd worden. Het bestaat uit het beperken van opslag van houtige planten en verruiging zodoende dat dit zorgt voor een staat die beweiding of teelt mogelijk maakt zonder dat daarvoor voorbereidende activiteiten nodig zijn die verder gaan dan het gebruik van de gebruikelijke landbouwmethoden en -machines.

Braakliggend land wordt jaarlijks gemaaid, waarbij het maaisel ter plaatse blijft liggen. Een tweejaarlijkse maaiverplichting geldt op braakliggend land waarop vrijwillige maatregelen worden genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten, zoals de inzaai van wildbloemenzaadmengsels.

3.2 BLIJVENDE TEELTEN

DEFINITIE: Teelten van gewassen die geen blijvend grasland zijn en die niet in de vruchtwisseling zijn opgenomen. Blijvende teelten nemen het land gedurende ten minste vijf jaar in beslag. Blijvende teelten zijn teelten die geregeld een oogst kunnen opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en hakhout met korte omlooptijd

ONDERHOUD: Onderhoud op een perceel blijvende teelten wordt geverifieerd door na te gaan of verruiging beperkt wordt en het gewas moet in een voor productie geschikte toestand zijn.

Het onderhoud op gronden met blijvende teelten bestaat uit volgende maatregelen:

- ▶ in geval van houtige teelt: deze houtige planten onderhouden om verruiging tegen te gaan;
- ▶ het gras tussen de rijen maaien, indien van toepassing;
- ▶ het beperken van opslag van houtige planten.

3.3 BLIJVEND GRASLAND

DEFINITIE: Land dat wordt gebruikt voor een natuurlijke of ingezaaide vegetatie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen en dat minimaal vijf jaar niet in de vruchtwisseling van het bedrijf is opgenomen

ONDERHOUD: Dit moet gebeuren op natuurlijke graslanden en bestaat uit het beperken van verruiging zodoende dat dit zorgt voor een staat die beweiding of maaien mogelijk maakt zonder dat daarvoor voorbereidende activiteiten nodig zijn die verder gaan dan het gebruik van de gebruikelijke landbouwmethoden en -machines.

Het onderhoud bestaat uit een van de volgende maatregelen:

- ▶ het jaarlijks maaien;
- ▶ het laten begrazen van de percelen.

3.4 'LANDBOUWPERCEEL'

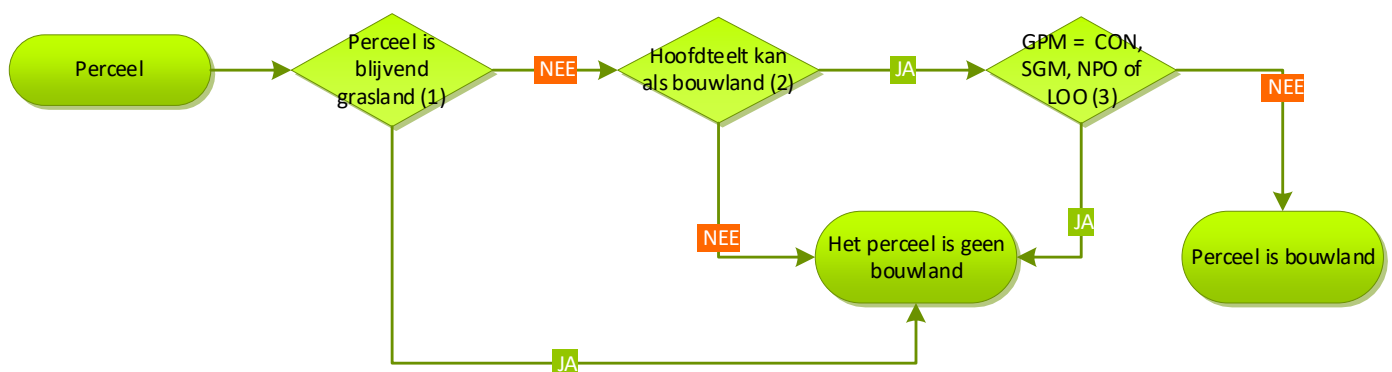
Een landbouwperceel is een door de landbouwer aangegeven stuk grond dat aaneengesloten is en niet meer dan één enkele teelt omvat en indien van toepassing, dat wordt begrensd door een ecoregeling, agromilieuklimaatmaatregel of beheerovereenkomst (bv als u op slechts op een gedeelte van een perceel een ecoregeling zou uitvoeren, wordt dit gedeelte van het perceel beschouwd als één landbouwperceel).

De minimumgrootte van een landbouwperceel dat aangegeven mag worden en waarvoor betalingsrechten aangevraagd kunnen worden, bedraagt 0,01 hectare.

4 HOE GAAT U NA OF EEN PERCEEL BOUWLAND IS EN WELK AREAAL BOUWLAND OP HET BEDRIJF AANWEZIG IS?

Voor een aantal ecoregelingen (bv ecoregeling vruchtafwisseling met vlinderbloemige) is één van de voorwaarde dat het perceel 'bouwland' is. Daarnaast is ook het totale areaal bouwland belangrijk voor de norm gewasdiversificatie binnen de conditionaliteit.

- Of een perceel bouwland is, kan u raadplegen op het e-loket in de verzamelaanvraag onder 'Samenvatting – Perceelsinformatie'.
- Het areaal bouwland kan u raadplegen op het e-loket in de verzamelaanvraag onder 'Conditionaliteit gewasrotatie'.
- Berekenen van het areaal bouwland van uw bedrijf.
Om het **areaal bouwland** zelf te **berekenen**, kunt u onderstaand beslissingsmodel volgen waarbij u per perceel kunt beslissen of het meetelt als bouwland of niet. Let op, u moet ook het schema met betrekking tot subsidiabiliteit doorlopen om uw totale oppervlakte subsidiabel bouwland te kennen.

Figuur 1: Bepaling bouwland op basis van de perceelsaangifte

Uitleg bij de opeenvolgende stappen (1) tot (3) in het beslissingsmodel (Figuur 1):

- (1): de meest **actuele status blijvend grasland** vindt u op het e-loket:
 - > onder conditionaliteit- blijvend grasland- alle aangegeven percelen met een graslandcode worden opgelijst en er wordt weergegeven of het blijvend grasland is, meerjarig grasland. Indien het geen code heeft in de kolom blijvend grasland, gaat het om een perceel bouwland
 - > op elke kaart onder 'info over een gekozen punt'. Als een perceel een BG-status heeft staat er 'BG – Blijvend grasland'. Dit kunt u ook in elk scherm met een kaart raadplegen.
 - > onder Samenvatting -> Perceelsinfo.
- (2): in de teeltenlijst in de tabel 'Teeltcodes met aanduiding van bouwland' (zie webpagina '[Gebundelde fiches, tabellen, formulieren](#)') is aangeduid in de kolom 'bouwland' of het perceel in aanmerking komt voor bouwland als de betrokken hoofddeelt aangegeven is.
- (3): in de perceelsaangifte vindt u de codes: 'CON', 'SGM', 'NPO' of 'LOO', in de kolom 'gespecialiseerde productiemethode' ('GPM'). U vindt meer uitleg over deze codes in de tabel 'Gebruikte codes in de verzamelaanvraag' (zie webpagina '[Gebundelde fiches, tabellen, formulieren](#)').

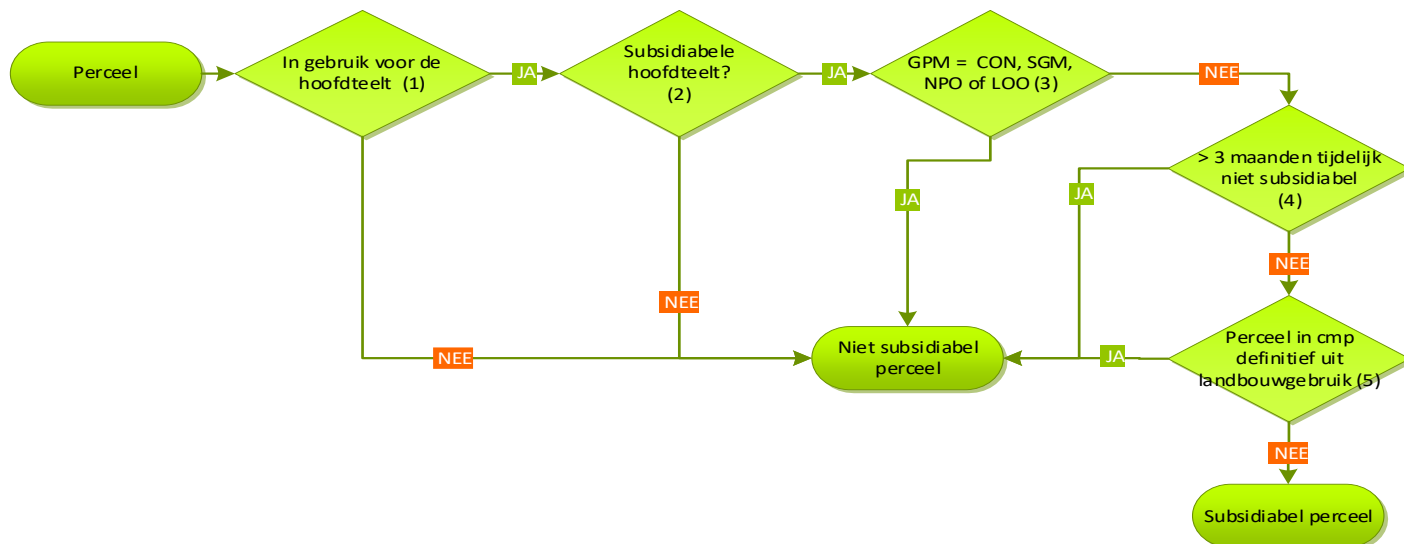
5 'SUBSIDIABELE OPPERVLAKTE'

Een subsidiabele hectare of subsidiabele oppervlakte is:

- ▶ Ieder landbouwareaal van het bedrijf dat wordt gebruikt voor een landbouwactiviteit, met inbegrip van hakhout met korte omlooptijd dat aan de volgende voorwaarden voldoet:
 - > De omlooptijd is maximaal acht jaar
 - > De minimale aanplantplantdichtheid bedraagt 1000 bomen per hectare
 - > De aanplant uit één of meerdere van de volgende boomsoorten:
 - * zwarte els;
 - * fladderolm;
 - * gladde olm;
 - * hazelaar;
 - * gewone esdoorn;
 - * gewone es;
 - * alle populieren- en wilgensoorten;
 - * zomerlinde;
 - * winterlinde;
 - * Amerikaanse eik;
 - * zomereik;
 - * wintereik;
 - * lijsterbes;
 - * haagbeuk;
 - * ruwe berk;
 - * boskers;
 - * tamme kastanje.
 - ▶ Beboste gebieden die vallen onder het 'Programmeringsdocument voor Plattelandsontwikkeling (PDPO)'.
- Tijdelijke niet-landbouw gerelateerde activiteiten op een subsidiabel landbouwperceel of een deel ervan wijzigen de subsidiabiliteit van het perceel niet als aan de onderstaande voorwaarden is voldaan:
- ▶ De activiteiten op het perceel zijn tijdelijk van aard en duren in totaal, al dan niet aaneensluitend, niet langer dan drie maanden van het kalenderjaar in kwestie.
 - ▶ Op het perceel kan na elke niet-landbouw gerelateerde activiteit opnieuw een landbouwactiviteit uitgeoefend worden.

6 HOE GAAT U NA OF EEN PERCEEL SUBSIDIABEL IS?

Om te bepalen of een perceel subsidiabel is, kunt u voor elk perceel onderstaand beslissingsmodel volgen.

Figuur 2: Subsidiabiliteit van een perceel op basis van de perceelsaangifte

Uitleg bij de opeenvolgende stappen (1) tot (5) in het beslissingsmodel (Figuur 2):

- (1): als u niet zeker bent of u het perceel in eigen gebruik heeft voor de hoofddeelt, kunt u dit nagaan aan de hand van de code gebruik: is de code gebruik P, dan is het perceel in gebruik voor de hoofddeelt.
- (2): in de Tabel 'Teeltcodes' (zie webpagina '[Gebundelde fiches, tabellen, formulieren](#)') is aangeduid in de kolom subsidiabel of de aangegeven hoofddeelt subsidiabel is.
- (3): in de perceelsaangifte vindt u deze codes 'CON', 'SGM', 'NPO' of 'LOO', in de kolom 'gespecialiseerde productiemethode' ('GPM'). Indien deze codes voorkomen, dan is het perceel niet subsidiabel. U vindt ook meer uitleg in de tabel 'Gebruikte codes in de verzamelaanvraag'.
- (4): tijdelijke niet-subsidiabiliteit, zie definitie van 'subsidiabele oppervlakte'. Als een perceel meer dan 3 maanden tijdelijk niet subsidiabel is, wordt het perceel de hele campagne als niet-subsidiabel beschouwd. Meer informatie kan u vinden op de volgende webpagina: 'Subsidiabiliteit landbouwareaal: gebruik van percelen voor andere doeleinden'.
- (5): een landbouwperceel kan definitief uit de landbouw gaan, bijvoorbeeld als het bebouwd wordt. Zelfs als het perceel pas op het einde van de campagne bebouwd wordt, wordt het perceel de hele campagne als niet-subsidiabel beschouwd.

7 TYPES AREALEN EN AANGIFTE IN UW VERZAMELAANVRAAG?

Als actieve landbouwer moet u jaarlijks alle landbouwpercelen op het bedrijf, en ook niet-landbouwareaal waarvoor u steun aanvraagt, aangeven in de verzamelaanvraag.

Het schema op de volgende pagina geeft een overzicht van de gronden die al dan niet tot het bedrijfsareaal of tot het landbouwareaal behoren.

Bedrijfsareaal - Subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
Gronden met productie	> 200 bomen/ha	Heide	Tuinen
Braakliggend land met onderhoud	Braakliggend land zonder onderhoud	Tuin met hoogstamboomgaarden	Niet-begraasde dijken en bermen
Natuurlijke graslanden met onderhoud	Natuurlijke graslanden zonder onderhoud	Begraasde niet- landbouwgrond	Niet-begraasde parken
Gronden met ≤ 200 bomen/ha (indien het over geïsoleerde fruitbomen gaat die geregeld een oogst opleveren geldt er geen maximale densiteit van bomen). Een uitzondering op dit maximum geldt voor percelen waarvoor een afwijking van dit maximum werd goedgekeurd bij de toekenning van de subsidie voor de aanleg van boslandbouwsystemen	Vlaamse lijst van niet- subsidiabele gronden: ► Volkstuinparken ► Safety zones/landingsbanen ► Begraasde bermen ► Begraasde parken ► Begraasde openbare plaatsen ► Grondstroken die langs waterlopen, wegen, bossen, serres en gebouwen liggen en die niet geschikt zijn voor landbouwactiviteiten vanwege hun onverenigbaarheid met de gangbare landbouw op basis van historische achtergrond, de ligging of het gebruik ervan	Gronden waarop bedrijfsgebouwen staan die niet gebruikt worden voor de teelt van gewassen en gronden van de omliggende niet- bebouwde delen van het landbouwerf	Niet-begraasde openbare plaatsen
Containers in volle grond	Container- en substraatteelt	Gebouwen	Gazons
Landschapselementen gelegen op subsidiabel areaal: ► Poelen ≤ 0,10 ha	-	Sloten > 2 m en ≤ 6 m breed	Brandgangen

Bedrijfsareaal - Subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
▶ Houtkanten ≤ 10 m breed ▶ Akkerranden ▶ Heggen en hagen ≤ 2 m breed ▶ Sloten ≤ 2 m breed ▶ Geïsoleerde bomen ▶ Bomenrijen ▶ Bomengroepen ≤ 0,01 ha ▶ Hoogstamboomgaarden			
Bossen (aangelegd onder PDPO)	-	Niet-landbouwgrond om te laten certificeren voor biologische productie (vb. wildpluk)	Poelen > 0,10 ha
Bomengroepen > 0,01 ha en ≤ 0,30 ha	-	-	Sloten > 6 m breed
Blijvende teelten met onderhoud	-	-	Heggen en hagen > 2 m breed
-	-	-	Houtkanten > 10 m breed
-	-	-	Bomengroepen > 0,30 ha
-	-	-	Bossen (niet aangelegd onder PDPO)

Bedrijfsareaal - Subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- subsidiabel Landbouwareaal (bouwland, blijvend grasland, permanente teelten)	Bedrijfsareaal - Niet- landbouwareaal	Geen bedrijfsareaal
-	-	-	Gronden die op basis van hun ligging, historische achtergrond, beperkte beschikbaarheid voor landbouwactiviteiten of de aanwezigheid van vaste inrichtingen, onmiskenbaar en blijvend voor andere primaire doelstellingen gebruikt worden dan de landbouwactiviteit. Die primaire doelstelling sluit niet noodzakelijk uit dat landbouwers op die gronden bepaalde onderhoudswerkzaamheden of landbouw gerelateerde nevenactiviteiten uitvoeren

U moet alle landbouwareaal aangeven in uw verzamelaanvraag. Zowel het subsidiabele (komt in aanmerking om betalingsrechten mee te activeren) als het niet-subsidiabele landbouwareaal;

- Het niet-landbouwareaal moet u in volgende gevallen aangeven:
 - > Alle gebouwen die behoren tot uw bedrijfsareaal;
 - > Al uw niet-landbouwareaal dat wordt begraasd;
 - > 'Heide' enkel wanneer dit areaal wordt begraasd;
 - > 'Sloten > 2 meter en ≤ 6 meter breed' (niet productieve elementen) hoeft u nooit afzonderlijk aan te geven, deze maken immers deel uit van het Grootchalig Referentiebestand van het Agentschap Informatie Vlaanderen;
 - > Alle 'Bomengroepen > 0,01 hectare en ≤ 0,30 hectare' (niet productieve elementen) liggend op of grenzend aan bouwland EN die u ter beschikking heeft;
- Alle gronden die bij de groep 'Geen bedrijfsareaal' horen mag u niet aangeven in uw verzamelaanvraag.

Aanvullende definities bij het schema in deze fiche (alfabetisch)

Term	Definitie
Akkerrand	Een strook landbouwgrond, grenzend aan bouwland.
Berm	Een strook grond, meestal een grasstrook, die de scheiding vormt tussen wegeninfrastructuur, zoals wegen, spoorwegen, fietspaden of trottoirs, aan de ene kant en een andere vaste grens, zoals een waterloop, een talud of een eigendomsgrens, aan de andere kant.
Blijvend grasland	Land dat wordt gebruikt voor een natuurlijke of ingezaaide vegetatie van grassen of andere kruidachtige voedergewassen en dat minimaal vijf jaar niet in de vruchtwisseling van het bedrijf is opgenomen.
Blijvende teelt	Niet in de vruchtwisseling opgenomen teelten van gewassen, andere dan blijvend grasland en blijvend weiland, die de grond gedurende ten minste vijf jaar in beslag nemen en die geregeld een oogst opleveren, met inbegrip van producten van kwekerijen en korte-omloophout.
Bomenrij	Een lijnvormig vrijstaand landschapselement, bestaande uit minstens drie bomen in één rij geplant met maximaal twintig meter tussen de stammen.
Bouwland	Grond die voor de teelt van gewassen wordt gebruikt of daarvoor beschikbaar is maar braak ligt, ongeacht of die grond zich al dan niet onder een kas of onder een vaste of verplaatsbare beschutting bevindt.
Braakliggend land	Bouwland waarop geen landbouwproductie plaatsvindt maar waarop ofwel een spontane vegetatie tot ontwikkeling komt (zwarte braak) ofwel een maatregel wordt genomen om de biodiversiteitsvoordelen te vergroten (aanbrengen van een faunamengsel).
Groep van bomen	Bomen in groep met overlappende kruinen. Een groep van bomen heeft een maximale oppervlakte van 0,30 hectare.
Heg / haag	Een rij bomen of struiken die vlak naast elkaar zijn geplaatst en de doorkijk en doorgang belemmeren. Een heg / haag is overal minder dan 2 meter breed.
Heide	Gronden met dwergstruikenformatie, gedomineerd door struikheide of dopheide, zonder of met weinig bomen en struiken en met een doorgaans goed ontwikkelde moslaag.
Houtkant	Een vrijstaande en uitgestrekte vegetatiestrook die bestaat uit struiken of uit bomen die geen doorkijk toelaten. Een houtkant is maximaal 10 meter breed.
Houtwal	Een houtkant die op een verhoging ligt.
Korte-omloophout	Korte-omloophout of hakhout met een korte omlooptijd is een areaal beplant met meerjarige houtgewassen waarvan de wortelstokken of stronken na de oogst in de grond blijven en die in het daaropvolgende seizoen nieuwe scheuten vormen. De omlooptijd (dit is de tijd tussen het aanplanten en de eerste oogst of tussen elke oogst) is daarbij beperkt. Om subsidiabel te zijn bedraagt deze omlooptijd maximaal 8 jaar.
Natuurlijk grasland	Gronden met ruige grassen, grassen met een belangrijke aanwezigheid van mossen, kruidachtige gewassen of andere weinig voedzame grassoorten, of ouder weidegras met een zekere graad van spontane ontwikkeling van kruidachtige gewassen.
Poel	Een geïsoleerd watervlak, in een natuurlijke laagte, in een uitgraving of in een geconstrueerd waterbekken dat het grootste deel van het jaar met water gevuld is en niet verbonden is met waterlopen. Een poel heeft een maximale oppervlakte van 0,10 hectare.
Sloot	Een waterloop in een natuurlijke of aangelegde laagte, van maximaal 6 meter breed en geschikt voor afvoer van water. Waterlopen met betonnen wanden worden niet als sloot beschouwd.

8 ONDERHOUD NATUURLIJKE GRASLANDEN

In het kader van onderhoud is het maaien van natuurlijke graslanden ook mogelijk na 1 oktober.

9 MEER INFORMATIE

Hebt u vragen of problemen? Stel uw vragen via info@lv.vlaanderen.be of via 02/214 48 48 (in het keuzemenu kiest u 'verzamelaanvraag en perceelsaangifte'). Onze diensten staan klaar om u te helpen.

////////////////////////////////////

Welke gevolgen en hoe dit te registreren in de verzamelaanvraag, hangt af van verschillende factoren:

- 4.03.2026

2 PERCELEN TIJDELIJK UIT LANDBOUWGEBRUIK

Het Agentschap Landbouw en Zeevisserij hanteert onderstaande principes in het kader van subsidiabiliteit van percelen indien op een (deel) van een landbouwperceel het landbouwgebruik **tijdelijk** uitgesloten is. Er wordt onderscheid gemaakt in

- ▶ activiteiten waar de landbouwer geen andere keuze heeft dan deze toe te laten, zoals nutsvoorzieningen, zie punt 2.1;
- ▶ activiteiten waar de landbouwer wel de keuze heeft deze te laten doorgaan, zoals bijvoorbeeld een festival, scoutskamp, plaatsing werfketen, opslag van materiaal, Zie punt 2.2.

2.1 VERPLICHTE INNAME VAN PERCELEN VOOR NIET-LANDBOUWACTIVITEITEN (INGEVOLGE WERKEN VOOR ALGEMEEN NUT (NUTSVOORZIENINGEN): BV FLUXYS, AQUAFIN, NMBS, ELIA...)

2.1.1 U wilt enkel betalingsrechten activeren:

- ▶ Het perceel mag 1 geheel blijven. De werfzone moet dus niet afgesplitst worden van het perceel.
- ▶ De ingezaaide of reeds aanliggende (hoofd)teelt mag aangegeven worden. Kan er niet ingezaaid worden dan gebruikt u teeltcode 82 (braakliggend land met onderhoud). Uitzondering hierop zijn percelen met blijvend grasland. Deze mogen altijd met een code voor grasland aangegeven blijven. Zie hiervoor punt 2.1.4.
- ▶ Het hele perceel kan gebruikt worden om betalingsrechten te activeren. Dit soort werken wordt als een overmachtssituatie aanzien.
- ▶ Als het perceel dient opgesplitst te worden omwille van een ecoregeling of een agromilieuklimaatregel (AMKM) kunnen de gesplitste delen nog gebruikt worden om betalingsrechten te activeren (zie punt 2.1.2).

2.1.2 U wilt een ecoregeling aanvragen of agromilieuklimaatmaatregel (AMKM) starten:

- ▶ Als men op een deel van het perceel toch de mogelijkheid heeft om een ecoregeling of agromilieuklimaatmaatregel (AMKM) aan te vragen, dan moet u het perceel splitsen. Het perceel wordt gesplitst in een werfzone en één of meerdere niet-werfzones.
- ▶ In het afgesplitste deel met de werfzone kan geen ecoregeling of AMKM aangevraagd worden. . Dit deel kan enkel dienen voor het activeren van betalingsrechten (zie punt 2.1.1).
- ▶ In het afgesplitste deel zonder werfzones kan wel een ecoregeling of AMKM aangevraagd worden (vandaar dat het perceel moet opgesplitst worden). Let op, de voorwaarden voor de ecoregeling of AMKM moeten wel gerespecteerd worden (bv. minimale oppervlakte 0,30 ha).
- ▶ De (hoofd)teelt van de werfzone is de ingezaaide of reeds aanliggende teelt. Kan er niet ingezaaid worden dan gebruikt u code 82 (braakliggend land met onderhoud). Uitzondering hierop zijn percelen met blijvend grasland. Deze mogen altijd met een code voor grasland aangegeven blijven. Zie hiervoor punt 2.1.4.
- ▶ De hoofdteelt van de niet-werfzone(s) is deze zoals ingezaaid of reeds aanliggend.
- ▶ Voor AMKM maatregelen (meerjarige verbintenissen) is het van belang het perceel in de verzamelaanvraag niet opnieuw samen te voegen tot de verbintenis van de nieuw aangegane AMKM is afgelopen.

2.1.3 Wat met lopende agromilieuklimaatmaatregelen (AMKM) (LV) en beheerovereenkomsten (BO) (VLM)?

- ▶ Het perceel moet niet gesplitst worden. U plaatst in de verzamelaanvraag de code 'TIJD' in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel'.
- ▶ Door deze code worden de verbintenissen niet stopgezet maar in het jaar van de werken wordt het volledige perceel niet uitbetaald. In individuele gevallen kunnen ze ook stopgezet worden zonder terugvordering. Contacteer in dat geval uw regio.

2.1.4 Wat met de status blijvend grasland op het perceel?

Percelen die blijvend grasland zijn (met status 'BG'), blijven deze status behouden zodat hier geen gevolg is voor de instapvoorwaarde 'behoud blijvend grasland' voor de gekoppelde premie duurzame zoogkoeienhouderij of voor het behoud van grasland op het bedrijf in het kader van de AMKM 'De omzetting van tijdelijk naar blijvend grasland (TBG)' en de ecoregeling 'Behoud van meerjarig grasland (BMG)'. Daarom is het belangrijk om in de verzamelaanvraag de hoofdteelt gras te behouden als het perceel blijvend grasland was, zowel voor de delen van het perceel in de werfzone als de delen niet in de werfzone. Op die manier worden de werken voor nutsvoorzieningen niet als scheuren van grasland aanzien. Na afloop van de werken moet het gras opnieuw ingezaaid worden.

2.2 VRIJWILLIG TER BESCHIKKING STELLEN VAN PERCELEN VOOR NIET LANDBOUWACTIVITEITEN (BV. PLAATSEN VAN WERFKEET, GRONDOPSLAG, MOTORCROSS, FESTIVAL, KAMPPLAATS VOOR JEUGDBEWEGING ⁽³⁾....)

2.2.1 U wilt enkel betalingsrechten activeren:

2.2.1.1 De niet landbouwactiviteiten nemen minder dan drie maand in een kalenderjaar in beslag

Indien een (deel van het) perceel minder dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is dan hoeft u voor de basisinkomenssteun niets te doen. De aangifte in de verzamelaanvraag kan ongewijzigd blijven en er is geen gevolg voor de uitbetaling van de basisinkomenssteun. De voorwaarden voor conditionaliteit moeten wel gerespecteerd blijven.

2.2.1.2 De niet-landbouw activiteiten nemen meer dan 3 maand in een kalenderjaar in beslag

Als de niet-landbouwactiviteiten niet verhinderen dat een hoofdteelt wordt verbouwd op een deel of het volledige perceel dat meer dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is, moet het afgesplitste deel of het volledige perceel aangegeven worden met de code 'TIJD3MMH' in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel'. Het perceel komt niet in aanmerking voor premies, wel voor de berekening van de mestafzetruimte omdat het in gebruik is voor de hoofdteelt.

Als de niet-landbouwactiviteiten verhinderen dat er een hoofdteelt wordt verbouwd, en een (deel van het) perceel meer dan 3 maanden niet in landbouwgebruik is, moet u het (deel van het) perceel aangeven met teeltcode 81 (braak zonder onderhoud) met de code 'TIJD3MZH' in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel'. Dit (deel van het) perceel komt niet in aanmerking voor premies.

³ Binnen de landbouwwetgeving is de landbouwer vrij om zijn perceel ter beschikking te stellen als kampplaats. Geïnteresseerde landbouwbedrijven kunnen hiervoor terecht op de website www.soszomerkamp.be. Let wel, naast de landbouwwetgeving zal de inrichter van de activiteit ook rekening moeten houden met andere geldende wetgevingen die gecorreleerd zijn aan de niet-landbouwactiviteit.

2.2.2 Wat met beheerovereenkomsten (BO) VLM, ecoregelingen en AMKM:

Het vrijwillig ter beschikking stellen van percelen of een deel ervan met een beheerovereenkomst, ecoregeling of AMKM, voor niet-landbouwactiviteiten is niet toegestaan.

Dit houdt in dat op deze percelen geen nieuwe beheerovereenkomsten, ecoregelingen of AMKM kunnen aangegaan worden.

Vrijwillige niet-landbouwactiviteiten worden niet beschouwd als overmacht waardoor geen afwijking kan toegestaan worden.. Indien u toch dergelijke niet-landbouwactiviteiten toestaat moet u de code 'TIJDVRW' in de perceelskolom 'reden niet subsidiabel' opgeven. U kan hiervoor gesanctioneerd worden.

3 MEER INFORMATIE

Vaak worden voor werken voor nutsvoorzieningen, afspraken gemaakt en hierover protocollen afgesloten tussen de nutsbedrijven en landbouworganisaties. Deze protocollen zijn over het algemeen terug te vinden op de website van de nutsbedrijven.

Hebt u vragen of problemen? Stel uw vragen via info@lv.vlaanderen.be of via 02/214 48 48 (in het keuzemenu kiest u 'verzamelaanvraag en perceelsaangifte'). Onze diensten staan klaar om u te helpen.

OVERNAME PERCELEN

////////////////////////////////////
In de verzamelaanvraag moet u niet voor elk perceel dat u overneemt een overnamedatum invullen. Het opgegeven gebruik bepaalt voornamelijk de overnamedatum. Die datum is van belang voor de agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen....

1 OVERNAME PERCEEL VAN ANDERE GEBRUIKER

Heeft u een perceel overgenomen voor of op 1 januari en u verbouwt de hoofdteelt, dan vult u als 'code gebruik' 'P' in. Ambtshalve wordt overnamedatum 1 januari 2026 ingevuld. Deze datum kan u niet wijzigen.

Heeft u een overgenomen perceel enkel in gebruik voor de nateelt of tweede teelt, dan vult u 'code gebruik' 'N' in en moet u een overnamedatum invullen die na 31 mei 2026 valt.

Opletten met de gebruikperiode voor beheerovereenkomsten, agromilieuklimaatmaatregelen, ecoregelingen in lopende en vorige campagne!

2 OVERNAMECODES

Overnamecodes worden gebruikt in het kader van de Mestbankaangifte VLM. De overnamecode moet voor een perceel ingevuld worden als de gebruiker met de bemestingsrechten wijzigt t.o.v. het voorgaande campagnejaar.

- ▶ Concreet moet u dus een code invullen als u als gebruiker van de hoofdteelt in 2026 (gebruik P) in de verzamelaanvraag van 2025 niet de gebruiker voor de mestrechten was (gebruik M of P).
 - > **Neemt u een perceel (definitief) over in 2026?**
Deze overname moet correct worden geregistreerd aan de hand van de overnamecodes te vinden onder punt 2.2.
 - > **Heeft u een perceel in seizoenspacht in 2026?**
Bij een seizoenspacht op een perceel in een natuur-, bos- of overige groene bestemming is het heel belangrijk om de tijdelijke overname in het kader van de seizoenspacht te registreren. Dit kan gebeuren via een nieuwe overnamecode 'SPO'. Meer informatie over deze overnamecode is te vinden onder punt 2.1.
- ▶ Om de bemestingsrechten juist te kunnen toekennen, is het belangrijk te weten over welk type overname het gaat (tussen natuurlijke personen, rechtspersonen, verwantschappen,...).
 - > De overnamecode is vooral heel belangrijk als een perceel onder de nulbemestingsregeling valt en men **de ontheffing of de mogelijkheid tot compensatievergoeding bij vervroegd instappen naar nulbemesting (PAS-verhaal) en de flankerende maatregelen wil behouden**. Door een recente wijziging in het Mestdecreet is dit laatste nu ook mogelijk binnen familiale (definitieve) overdracht of bij seizoenspacht.

2.1 BIJ SEIZOENSPACHT (SPO)

Door het gewijzigd Mestdecreet van 18 december 2024 heeft de gebruiker van de hoofdteelt de bemestingsrechten in plaats van de gebruiker op 1 januari. Dit betekent in het geval van seizoenspacht dat de seizoenspachter de hoofdteelt aangeeft **en bijgevolg ook de bemestingsrechten heeft**.

Daarnaast voorziet het gewijzigd Mestdecreet dat

- ▶ als een perceel in een groene bestemmingszone ligt, en de **onthefving** van toepassing is of
 - ▶ als het perceel gevat is door de verstrenging van de nulbemesting in een groene bestemming in Speciale BeschermingsZones van de Habitatrichtlijn (SBZ-H) als gevolg van het Stikstofdecreet (maar momenteel de nulbemesting nog niet van kracht is) en recht op de **compensatievergoeding** heeft,
- de verpachter de ontheffing en/of eventueel zijn recht op de compensatievergoeding bij instap voor het volgende jaar kan behouden.

De seizoenspacht moet dus kunnen geïdentificeerd worden op deze percelen in natuur-, bos- of overige groene bestemmingen. Daarom moet vanaf 2025 **de seizoenspachter** voor deze percelen in zijn verzamelaanvraag **de overname melden met de overnamecode 'SPO'**.

Indien een perceel in seizoenspacht **niet in een groene bestemmingszone ligt**, moet deze overnamecode niet verplicht opgegeven worden. In dat geval kan een andere overnamecode worden geregistreerd die meer het verwantschap tussen de beide partijen weergeeft (zie punt 2.2.). Als u geen overnamecode invult, vult het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ambtshalve 'AND' (andere) in.

Het is nuttig om uw **Mestbankloket** te raadplegen. Als een landbouwer gevolgen ondervindt van het Stikstofdecreet, wordt dit per perceel aangegeven via de kennisgeving PAS onder de rubriek Gronden > Natuurgebieden. Of een perceel in natuur-, bos- of groene bestemming ligt, kan een landbouwer dan weer nagaan door het rapport 'Berekening mestgebruiksruimte' onder de rubriek Gronden > Bemestingsnormen te raadplegen, waar per perceel wordt weergegeven of het perceel in groen SBZ-H ligt en of het bemestingsregime Natuur van toepassing is.

2.2 BIJ (DEFINITIEVE) OVERNAME

Als u de verwantschap met de vorige gebruiker van de bemestingsrechten en hoofdteelt (op 31 mei 2025) niet kent, dan moet steeds de overnamecode AND (andere) ingevuld te worden.

▶ **Overnemer is een natuurlijk persoon:**

- > **ECH:** overname van het bedrijf van de echtgeno(o)t(e);
- > **BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. De percelen worden binnen hetzelfde bedrijf gewisseld van exploitatie. De percelen worden geschraapt in de ene exploitatie en toegevoegd in de andere;
- > **FAM:** overname binnen rechtstreekse verwantschap;
- > **NPE:** overname door natuurlijke persoon van een rechtspersoon waarin de natuurlijke persoon de oorspronkelijke overdrager aan de rechtspersoon was;
- > **AND:** overname van een andere landbouwer.

▶ **Overnemer is een rechtspersoon en neemt perce(e)l(en) over van een natuurlijk persoon:**

- > **RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon één van de zaakvoerders, beherende vennoten of bestuurders is;
- > **RPF:** overname waarbij de echtgeno(o)t(e) van de natuurlijke persoon, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder zijn.
- **Er is een wijziging van mandaat van de bestuurders, beherende vennoten of zaakvoerders van de rechtspersoon** en het bedrijf heeft percelen met ontheffing van de nulbemesting. Deze percelen met ontheffing moeten geschrapt worden en toegevoegd worden als nieuw perceel één van de volgende codes:
 - > **VNF:** de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen;
 - > **VNN:** de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder wordt binnen dezelfde rechtspersoon niet opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen, maar door een persoon met een andere verwantschap.
- **Overnemer is een rechtspersoon en de overname betreft een andere verwantschap dan de hierboven vermelde mogelijkheden:**
 - > **BED:** overname binnen hetzelfde bedrijf. Binnen het bedrijf wisselen de percelen van exploitatie;
 - > **AND:** overname van een andere landbouwer.
- **De overnemer of overlater is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL):**
 - > **VVA:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:
 1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + de echtgeno(o)t(e).

Voorbeeld:

NP (man)	→	VVZRL (man + vrouw)
----------	---	---------------------

2. De overlatende VVZRL + de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (man)	→	VVZRL (man+vrouw)
-------------	---	-------------------

3. de overlatende VVZRL – één of meerdere leden van de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon 1 + zoon 2)	→	VVZRL (zoon 1 + zoon 2)
VVZRL (vader + zoon)	→	NP (zoon)

4. combinatie van 2) en 3): één of meerdere leden stappen uit de overlatende VVZRL én de echtgeno(o)t(e) van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL stappen in de VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon)	→	VVZRL (zoon + echtg. zoon)
----------------------	---	----------------------------

- > **VVB:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende natuurlijk persoon (NP) + afstammelingen.

Voorbeeld:

NP (vader)	→	VVZRL (vader + zoon)
------------	---	----------------------

2. de overlatende VVZRL + afstammelingen van één of meerdere leden van de overlatende VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + echtg. vader)	→	VVZRL (vader + zoon)
------------------------------	---	----------------------

VVZRL (vader + broer vader)	→	VVZRL (vader + schoonzoon)
-----------------------------	---	----------------------------

VVZRL (vader + zoon1)	→	VVZRL (zoon 1 + zoon 2 + echtg. zoon 2)
-----------------------	---	---

- > **AND:** er wordt een VVZRL gevormd bestaande uit:

1. de overlatende VVZRL + geen afstammelingen (neven, nichten, broers, zussen, personen met geen familieverbandschap,...), al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon)	→	VVZRL (zoon + neef)
----------------------	---	---------------------

VVZRL (vader + broer)	→	VVZRL (vader + schoonzus)
-----------------------	---	---------------------------

VVZRL (vader + zoon)	→	VVZRL (vader + zoon + broer vader)
----------------------	---	------------------------------------

2. de overlatende VVZRL + een tweede zoon die niet samen met de eerste zoon toetrad tot de VVZRL, al dan niet in combinatie met uittredende leden uit de overlatende VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + echtg. vader)	→	VVZRL (vader + zoon 1)	→	VVZRL (zoon 1 zoon 2)
------------------------------	---	------------------------	---	-----------------------

Deze laatste stap moet gemeld worden door de code AND in te vullen in het veld 'Overnamecode'.

- **De overlater is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL), waarvan minstens één van de leden een rechtspersoon is en minstens één van de leden een natuurlijk persoon is:**

- > **VNF:** binnen de rechtspersoon, die deel uitmaakt van de VVZRL, wordt de zaakvoerder, beherende vennoot of bestuurder opgevolgd door zijn echtgeno(o)t(e), zijn afstammelingen of aangenomen kinderen.

Voorbeelden:

VVZRL RP(zaakvoerder= vader) + NP

→

VVZRL RP(zaakvoerder=zoon1) + NP

VVZRL RP(zaakvoerder=man) + NP1 + NP2

→

VVZRL RP(zaakvoerder=echtge.) + NP1 + NP2

- ▶ De overnemer is een vennootschap of vereniging zonder rechtspersoonlijkheid (VVZRL) waarvan minstens één van de leden een rechtspersoon is en minstens één van de leden een natuurlijk persoon is:
 - > **RPN:** overname waarbij de natuurlijke persoon van de VVZRL een van de zaakvoerders, behorende vennoten of bestuurders wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon)

→

VVZRL (RP(vader) + zoon)

- > **RPF:** overname waarbij de echtgeno(o)t(e) van de natuurlijke persoon van de VVZRL, zijn afstammelingen of aangenomen kinderen de zaakvoerder, behorende vennoot of bestuurder wordt van de rechtspersoon in de VVZRL.

Voorbeeld:

VVZRL (vader + zoon1)

→

VVZRL (RP(zoon2) + zoon1)

Als u een perceel overneemt en geen overnamecode invult, vult het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ambtshalve 'AND' in.

Nieuwe percelen, overgenomen na 1 januari 2026, mag u niet samenvoegen met een vooringevuld perceel dat u in 2025 al in gebruik had.

Bij overname van percelen in natuurgebieden, natuurontwikkelingsgebieden en natuurreservaten kan de ontheffing van de nulbemesting verloren gaan, waardoor het perceel de bemestingsnorm van 2 GVE/ha/jaar krijgt.

3 AANDACHTSPUNTEN

- ▶ Als u een perceel overneemt en de 'code gebruik' is 'P' (mestrechten en hoofdteelt) dan vult het Agentschap Landbouw en Zeevisserij ambtshalve de overnamedatum 1 januari 2026 in. Als de 'code gebruik' 'N' (nateelt) is, dan vult u zelf een overnamedatum in. De datum moet na 31 mei 2026 vallen.
- ▶ De overnamedatum is de datum waarop u het perceel in gebruik neemt en niet de datum waarop u het perceel verworven heeft (in eigendom werd verkregen).
- ▶ Als u het perceel heeft overgenomen vóór 1 januari 2026, moet u geen datum invullen. De 'code gebruik' is in dat geval 'P' waardoor automatisch 1 januari 2026 wordt ingevuld.
- ▶ De overnamecode moet ingevuld worden als er een andere gebruiker is voor de mestrechten op het perceel dan in de vorige campagne.